GEMINI

de Anamaria Borlan

Fata ieși din casă și lăsă ușa să se trântească în urma ei. Deja zâmbea, știind că mama ei va striga după ea, ca de fiecare dată: „N-ai clanță?" Înveselită, trecu lesa în cealaltă mână și după câțiva pași se opri la marginea trotuarului, numărând în minte distanța până la următorul semafor.

Ziua era însorită. Un vânticel subțire adia ușor, foșnind printre frunzele mestecenilor de la marginea trotuarului. I-ar fi fost mult mai la îndemână să ia autobuzul care oprea în fața casei ei, decât să străbată un drum de mai mult de un kilometru. Însă îi plăcea să meargă pe jos, iar câinele care o însoțea era mereu bucuros de plimbare.

Cu căștile în urechi asculta o piesă clasică. Între timp, visa cu ochii deschiși la concertul de la Operă. Degetele ei fine se mișcau deja pe clapele lungi ale marelui pian cu coadă, în timp ce interpreta în minte prima parte din *Rêveries, Symphonie Fantastique opus 14* a lui Berlioz, în transcrierea lui Liszt pentru pian.

Pășea voioasă în același pas și ritm cu patrupedul, sincronizându-se cu el ca un acompaniament la patru picioare în *allegretto espressivo*. Surâse la această idee năzdrăvană. Se opri brusc, alertată de apariția subită a unui obstacol. Știa că trotuarul era drept, larg și lung, fără treceri de pietoni, fără mese și scaune de cafenele, fără piedici în drumul ei.

Doar îl parcursese de atâtea ori, îl cunoștea la perfecție. Oare ce era astăzi acolo?

Sesiză în fața ei mișcări ciudate. Se opri, neștiind dacă să meargă mai departe. Urechea ei, obișnuită cu rezonanțele sonorităților distinctive, percepu câteva sunete cel puțin ciudate. Gemini începu să latre și să se smucească în lesă, dorind să se repeadă înainte. Emily abia reuși să-l strunească. De obicei era liniștit și prietenos, însă acum devenise o fiară pe care n-o mai recunoștea. Cineva se apropie de ea și o mână grea o apucă de încheietura mâinii. Dureros, ca și cum ar fi vrut să îi strivească oasele.

Scăpă lesa. Câinele mârâi furios, apoi începu să latre cu înverșunare, după care, brusc, tăcu. Presiunea de pe încheietură slăbi puțin. Își masă brațul, să scape de durere. Avea nevoie de mână și degete. Recitalul de pian urma să aibă loc peste două săptămâni.

— Ești bine, dragă? întrebă o voce de femeie.

Emily avu intenția să caute ochelarii de soare căzuți undeva pe jos. Regreta că nu-și deschisese bastonul când ieșise din casă. Dacă și-ar fi ascultat mama, poate toate astea nu s-ar fi întâmplat. Se îngrijoră pentru cățel, nu-i mai auzea respirația lângă ea, ca de obicei.

— Gemini, îl strigă și întinse mâna în față.

— Dragă, nu e nimeni aici, auzi vocea necunoscutei. Vrei să chem pe cineva?

— Nu, nu... îl vreau pe...

— Ai nevoie de ajutor?

Încheietura îi era în continuare ținută destul de strâns. Avu impresia că amețește. Fără să vrea, se sprijini de brațul care o susținea, simțind că-i alunecă lacrimi pe obraji. Durerea o străfulgeră până în umeri și coborî pe șira spinării, radiindu-i în tot corpul.

— Vreau să merg acasă, șopti greu, cu respirația tăiată.

— Da, dragă, răspunse vocea. Dar mai întâi mergem undeva.

— Nu, nu... eu...

— Nu depinde de tine, dragă, sunară cuvintele ca un ordin.

Emily oftă și făcu câțiva pași, împotriva voinței ei, trasă de mână. Nu știa de ce se lăsa condusă de femeia necunoscută. Nici nu-i trecu prin cap să strige după ajutor. Ca și cum și-ar fi pierdut întreaga vlagă și putere de împotrivire, păși după ea.

Pe la jumătatea străzii cotiră spre dreapta, pe aleea care ducea la o mică bibliotecă de cartier. Cunoștea bine biblioteca aceea. Deseori împrumuta cărți în alfabetul Braille, chiar și partituri pentru pian. Urcă cele șase trepte și înainte ca ușa grea de stejar să se închidă, îl simți pe Gemini strecurându-se pe lângă picioarele ei. Cu toate că încă o durea încheietura, reuși să surâdă. Era în siguranță, atât ea cât și câinele. Și se aflau într-un loc pe care îl cunoștea.

În sala de lectură fu așezată pe un scaun. După liniștea adâncă și lipsa de orice fel de zgomot, își dădu seama că nu se afla nicio persoană acolo, în afară de ele două. Mâna grea i se descleștă, în sfârșit, de pe încheietură. Își prinse brațul cu cealaltă palmă, oftând de ușurare. Respirația cățelului îi conferea liniște și încredere, ca de atâtea ori înainte. Nesesizând nicio mișcare sau voci, se întrebă de ce nu erau oameni și copii care veneau, la acea oră de după-masă, să împrumute cărți sau să lectureze?

— Emily, i se adresă femeia. Facem o afacere?

Fata ridică din umeri, neștiind ce să răspundă. Reținând un suspin, nu se întrebă de unde-i știa numele.

— Ce... ce afacere?

— Te rog să citești ceva pentru mine.

— Cum?

— Te răsplătesc. Este foarte important, altfel nu te-aș ruga.

— Da, dar eu...

— Știu, ești nevăzătoare, dar asta nu e o piedică. Uite, aici.

Îi puse ceva în palmă și auzi imediat un mârâit slab.

— Gemini, susură ea și își închipui cum cățelul dădu din coadă la sunetul vocii ei.

Degete străine și reci îi luară mâna și o forțară să deschidă ceea ce părea a fi un caiet mic, destul de gros, cu copertă tare. După miros, putea fi o carte veche îmbrăcată în piele cu iz de mucegai. Atinse prima foaie și un frison, ca o descărcare electrică, o furnică propagându-i-se în tot corpul. Durerea din încheietură dispăru miraculos.

— Te simți bine acum, dragă?

Vocea femeii păru mai caldă. Emily dădu din cap și cu vârful degetelor începu să exploreze pagina, căutând semnele în relief pe care știa să le citească în alfabetul pentru nevăzători. Însă hârtia era netedă, lucioasă, probabil tipărită cu litere normale, pentru cei care vedeau să citească sau erau doar file goale.

— Cred că nu pot...

— Nu trebuie să spui nimic, o întrerupse necunoscuta, strecurându-i între degete ceva ce părea a fi un plic de hârtie. Ai acolo o sumă de bani consistentă. Sunt ai tăi. Poți face ce vrei cu ei, să plătești ore de pian, să mergi într-o excursie sau să-ți faci implant de fosfene și să vezi. Doar să nu împarți cu nimeni. Ai înțeles până aici?

Emily dădu din cap, fără prea multă convingere.

— Acum vine partea ta, continuă vocea. Citește tot ce scrie în acest carnețel. Dacă te întrebi, da, are coperți negre, din piele de bivol și notițele de acolo au fost scrise de un strămoș al străbunicii mele.

— De ce nu citești tu? Eu nu vreau să mă amestec...

— Dragă! o întrerupse femeia. Nu te amesteci în nimic. Ți-am cerut un serviciu pentru care te-am plătit. Acum e rândul tău. Atâta tot. Mai simplu de atât nici că se poate. E o afacere curată.

Fata își strânse buzele. Cum să citească ceva ce nu vedea nici cu degetele, cu atât mai puțin cu ochii? Inspiră adânc și după ce își trecu palma peste coperta ușor ondulată, începu să răsfoiască încet cărticica. Toate foile erau goale. Nimic scris, gravat sau imprimat. Cum să-și dea seama dacă...?

Apoi începu să simtă câteva mărunte neregularități. Atinse ușor una cu arătătorul, pentru a descoperi forma sau caracteristica punctului, să-l recunoască din Braille. Brusc, Gemini începu să latre, ecoul sunetului propagându-se prin întreaga clădire goală ca într-o cavernă adâncă.

— Gemini, șșșttt! făcu ea.

Câinele lătră și mai tare. Se ridică în două labe pe genunchii ei, lătrând continuu, insistent.

— Gemy, nu mai lătra! Te rog să... – și dădu să-l mângâie, dar animalul se feri de atingerea ei.

Lătratul deveni furibund. Animalul se aruncă peste ea și răsturnă scaunul pe spate. Emily căzu, iar câinele năvăli peste ea. Deodată, se liniști, de parcă ar fi știut că era vinovat și începu să-i lingă fața.

— E bine, lăsă, Gemy... Doamnă, mă ajutați să mă ridic?

Nu primi niciun răspuns. Ascultă cu atenție. În afară de respirația cățelului nu auzea nimic altceva. O liniște ciudată, cum nu mai fusese vreodată în biblioteca aceea. Gemini o lingea cu sârguință mai departe, peste frunte, nas și pleoape. Emily încercă să-l îndepărteze, dorind să se ridice, însă patrupedul opuse o rezistență încăpățânată. Limba lui îi deschise o pleoapă și o linse direct pe ochi.

— Nu, Gemini, nu, nu, nu...

Așezat cu totul peste ea, țintuind-o la podea cu greutatea lui, câinele îi năclăia mai departe fața, dar mai ales ochii. Iar Emily n-avea atâta putere să-l dea jos, nici măcar să se întoarcă pe-o parte. Strângând într-o mână plicul cu bani și în cealaltă carnețelul, rămase nemișcată, așteptând ca efuziunile animalului să se termine.

Brusc, avu impresia că putea zări un punct îndepărtat, foarte voalat, ca un fel de beznă diluată cu milioane de ramificații... albăstrui? Nu văzuse niciodată în viața ei vreo culoare. Doar făcea analogii între o culoare și obiectul pe care-l ținea în mână. Albastru era cerul, marea și floarea de nu-mă-iuta, îi spusese mama. Așadar, o culoare rece, îndepărtată. De unde știa ea că cerul și marea și floarea erau albastre, când absolut totul pentru ea era o adâncă întunecime?

Punctul se mărea devenind o micuță formă rotundă, tot mai luminoasă. Interiorul aspectului căpăta o anumită nuanță... oare putea fi acel roșu precum lava arzândă? De unde știa ea cum arăta un vulcan în plină erupție? Roșul creștea ca o pupilă în cercul albăstrui al irisului, fără să se amestece. Distingea clar cercul roșu și albastru, ca pe o pânză țesută fin din miliarde de fire vizibile.

Clipi, sperând ca viziunea să dispară. Mai visase ea tot felul de imagini sau mai degrabă impresii, însă niciodată ceva atât de clar și limpede. Și niciodată nu visase și nu văzuse culori. Doar sunete disparate, arome, sentimente, rareori doar ceea ce păreau a fi scântei.

Botul câinelui era lipit în continuare de fruntea ei, lingându-i îndărătnic ochii pe care era incapabilă să-i închidă. Roșul hipnotic se desprindea de albastrul care rămânea ca un fundal uniform, rotindu-se lent, din ce în ce mai înde-

părtat și mai adânc, devenind acum la fel de închis cum fusese înainte. Poate chiar mai închis...

I se formă o lacrimă. Dureros de sărată, arzându-i retina. Gemini i-o linse și se culcă peste ea, dând ușor din coadă. Își puse labele din față peste umerii ei și capul peste piept. Emily îl mângâie pe gât, cu tandrețe, simțindu-i răsuflarea caldă pe obraz. Închise ochii, stătu așa câteva momente, apoi îi deschise. Blana moale și pufoasă, de un bej-cafeniu, fu primul lucru pe care-l văzu. Nevenindu-i să creadă, se ridică brusc, cu cățelul în brațe.

Uluită, privi în jur. Biblioteca arăta cu totul altfel de cum și-o închipuise. Era mult mai frumoasă și mai luminoasă decât orice vis sau imaginație obținută doar prin atingerea cărților și a rafturilor. O rază de lumină pătrundea timidă printr-o deschizătură de perdea, scăldând totul într-o magică aură, ca de pulbere de stele.

Se ridică. Gemini făcu la fel. Ținea într-o mână plicul de hârtie, probabil conținând bancnote, iar în cealaltă micuța carte cu coperți negre. Puse plicul cu bani pe marginea mesei. Deschise cărțulia. Apoi dădu pagină albă după pagină albă, filă după filă, citind cu voce tare, iar câinele o ascultă cu atenție, ciulindu-și urechile. Tot ce era scris acolo era numai pentru ochii ei. Doar pentru ca o necunoscută să o asculte.

— „În anul 1682, în pădurea de lângă satul Ipswich, fostă Agawam, Massachusetts, surorile mele s-au adunat la miez de noapte pentru a dansa și a cânta preamărirea zeiței focului, cea care arde spiritele rele ale recoltei ce stă să înmugurească"...

Emily suspină sonor, recunoscând imediat despre ce era vorba.

— „În 18 iulie 1687 – continuă ea să citească –, răzeșul Ebenezer Babson din Cape Ann de lângă Glouchester Salem, a

tras cu muscheta sa mai multe gloanțe, omorând un bărbat pe nume Horace Brown, tatăl Lucreției Brown, pe vremea aceea ea fiind doar o copilă. Zece ani mai târziu, fata și-a răzbunat tatăl, arătând puteri neobișnuite, nemaivăzute de nimeni până atunci. Noul ministru Samuel Parris, de la Salem Village în Danvers, s-a mutat din Boston și l-a chemat pe ministrul senior, John Hale, să evalueze un caz al mai multor fete care prezentau simptome de care se temea că semănau cu lucrarea unei vrăjitoare. Hale mai participase la procese de acest fel, ca expert și, după ce a analizat problema, a concluzionat, la fel ca și Parris, că vrăjitoria era la lucru în Salem. În octombrie a acelui an, soția Reverendului Hale a fost și ea acuzată de vrăjitorie. El și-a ascuns nevasta, aderând brusc la protestele miniștrilor din Ipswich și alte sate din apropiere."

Emily se opri, auzind respirația întretăiată a cățelului.

— Gemini?! șopti ea, parcă cerându-i părerea.

Câinele îi răspunse lătrând scurt, parcă îmboldind-o să citească în continuare. Reluă lectura.

— „Din foaia ziarului Modeft: O anchetă despre natura vrăjitoriei, de John Hale, pastor al Bisericii Chrift din Beverly, Anno Domini 1697. În timp ce Goody Cole, așezat lângă ușă, cu roata de olărit între picioare, un biet suflet bătrân îndoit de spate, bombăni „E blestemată". Spune corect: mă înspăimânt mereu când o văd tremurând, cu capul ei de dihanie, cu părul cenușiu sălbatic desfăcut ca la o nebună și nasul ca de șoim și ochii ca de șarpe."

Emily trase aer pe nări. Nu înțelese nimic. Habar nu avea despre ce putea fi vorba și la ce anume se făcea referire. Prin mintea ei treceau fel de fel de imagini. Cu toate că nu văzuse niciodată animale, păsări sau alte viețuitoare, ca și obiecte, de altfel, acum își dădea seama, conștientizând

forme de vulturi, câini, maimuțe, cai opintiți pe un drum înecat în mocirlă, totul avea de-acum formă, consistență, dimensiune, o culoare sau mai multe și un anumit miros diferit de lucrurile pe care le știa ea doar prin atingere. Se cutremură și avu de gând să închidă cartea aceea mică, însă ceva o determină, poate curiozitatea mai presus de voința ei, să continue. Cu ochii minții percepu un cimitir unde un copil mic era îngropat și ciori gălăgioase zburau în cercuri, din ce în ce mai jos, să sape pământul reavăn după ce groparii vor fi plecat.

Se cutremură de această viziune. Rămase descumpănită. Apoi, dintr-odată, văzu persoana care ședea în fața ei. O femeie de vârstă mijlocie, cu părul prins neglijent deasupra capului, cu fața lungă, ridată, privind-o cu ochi mari, căprui. Clipi instinctiv de câteva ori și imaginea dispăru în neant. Se gândi un moment că poate fusese o viziune sau imaginația ei înfățișase acel chip uman atât de nefiresc. Nu văzuse niciodată cum arăta un om sau o femeie.

O mână rece o prinse de încheietură.

— Haide, copilă, citește mai departe.

Avu intenția să protesteze, însă presiunea pe braț, apăsând cu o forță împotriva căreia nu se putea opune, o făcu să-și încleștеze degetele pe cărțulie. Se ridică cu greu și reuși să facă doi pași. Avu impresia că simțea miros de grajd și iarbă sălbatică, însă în clipa următoare izul neplăcut fu înlocuit de răcoarea aerului condiționat din sala de bibliotecă. Își scutură capul, zicându-și în gând că visase sau doar își închipuise, în urma lecturii.

După câteva momente în care ezită să continue sau nu, începu să citească mai departe cuvintele pe care nu le vedea.

— „În mijlocul acuzațiilor de vrăjitorie din 1692 s-a dezvăluit o nouă și unică izbucnire a furiei satanice. Gloucester

Salem a fost invadat de o companie compusă din indieni și francezi, ce arătau ca niște fantome furioase. Ieșind din mlaștini și trecând prin câmpurile de porumb, uneori individual, uneori în grupuri, se apropiau de garnizoană. Soldații trăgeau cu pistoalele, dar gloanțele nu aveau niciun efect, se înfigeau adânc în trunchiurile copacilor de lângă drum. Fantasmele urlau de zor, în limbi necunoscute. Panica devenise atât de intensă încât maiorul Samuel Appleton, de la Ipswich, trimise aproximativ șaizeci de bărbați, pe 18 iulie, pentru asistență și ajutor, în cadrul acestor neliniști inexplicabile pe care le sufereau noapte de noapte și chiar pe timp de zi, mai mult de o săptămână, locuitorii din Salem, a notat Thomas Franklin Waters, autorul cărții *Ipswich in the Massachusetts Bay Colony*, publicată în 1905."

Emily nu se mai miră de nimic. Trecuse de momentele de uluire. De acum încolo orice era posibil. Citi mai departe:

— „Sper că substanța a ceea ce am scris va fi suficientă pentru a satisface toate persoanele raționale, că Gloucester nu a fost tulburat vara trecută, timp de o săptămână, de venirea francezilor și a indienilor, dar că Diavolul și samsarii lui au fost cauza tuturor molestărilor ce au cuprins așezarea și împrejurimile, care în acest moment s-au abătut asupra orașului; în numele locuitorilor, iau asupra mea adresarea rugăciunilor cele mai serioase spre Tatăl Milelor, pentru ca acele Apariții să nu se dovedească a fi Tristele Prezențe ale unor viitoare și mai oribile Molestări". Mather însuși adăugase la narațiunea lui Emerson: „Știu că cei mai apreciați domni din vecinătate, până în ziua de azi, septembrie 2, anul 1702, cred că toată această chestiune a fost doar un episod nefericit al coborârii ciudate din lumea invizibilă, anormală, bizară și înfricoșătoare, posibilă apoi în alte părți al țării."

Ca și mai devreme, iar nu înțelese nimic. Engleza veche era dificil de descifrat și de priceput. Emily avea vagi cunoștințe despre acele vremuri, nu citise prea multe despre Salem și vrăjitoare, nu prea o interesase și nici nu găsise prea multe cărți în Braille despre acest subiect. Totuși, parcurgând rândurile pe care nu le vedea, avea impresia că simțea ceva familiar, apropiat. Se gândi brusc la fragmentul *Rêveries* din *Symphonie Fantastique opus 14* a lui Berlioz, iar în clipa următoare auzi un țipăt văietat de femeie. Nările i se umplură de fum înecăcios, respirația i se îngreună și-i veni să vomite. Auzi lătratul lui Gemini, undeva departe, iar ecoul vocii lui se propagă pe sub tavanul înalt al sălii de lectură, lovindu-se de rafturi, descrescând în intensitate, apoi stingându-se ușor.

— Ești acuzată de vrăjitorie!

Un glas sec și hârâit îi răsună în auz.

Se întoarse mai mult din reflex, de-a dreptul înspăimântată, mai să întrebe: „Cine, eu?"

— Vei fi biciuită și vei dormi în cușca pedepsei, râse o altă voce.

Glasul venea de undeva din spatele ei, părând foarte viu și plin de o nedisimulată ură. Avu din nou intenția să se întoarcă, știind că oricum nu putea să vadă nimic, doar era oarbă din naștere. Simți cum o mână mare și grea se lăsă pe umărul ei, iar Gemini lătră mai furios ca niciodată, horcăind.

— Gemy... – reuși să articuleze, simțind cum se prăbușește.

După un timp, scurt sau lung, nu-și putea da seama, se trezi ca dintr-un somn adânc, cu nările umplute de mirosul de dejecții stătute ale unei saltele puturoase. Întinse un picior și se lovi de un obstacol, probabil o scândură, după sunet. Putea fi piciorul scaunului pe care șezuse sau a mesei impu-

nătoare a bibliotecarului. Ascultă cu atenție, ținându-și răsuflarea, să-l audă pe Gemini. Niciun sunet nu răzbătea până la ea. Ah, ba da. Parcă niște lanțuri s-ar fi legănat în bătaia vântului, frecându-se și scârțâind. Sau poate erau crengile golașe ale copacilor de la o margine de drum? Oare de unde știa toate acestea?

— Ești o vindecătoare?

Nu-și dădu seama dacă era voce de femeie bătrână sau de bărbat. Însă percepu, după ton, că nu era o întrebare răuvoitoare, ci una mai degrabă curioasă, interesată.

Își clătină capul în semn de negare.

— Poți face vrăji? Adică minuni?

— Nu, nu, se apără Emily, fluturându-și palmele a respingere. Eu nici nu văd, sunt oarbă...

— Cele mai bune vrăjitoare sunt cele oarbe, chicoti vocea.

— Nu sunt vrăjitoare, nici vindecătoare. Habar n-am de medicină, se apără.

— Da' la ce te pricepi, micuțo?

— Eu? ridică din umeri. La pian.

— Pian? Ce-i pian? Ceva de clarviziune?

Emily lăsă să-i scape un oftat.

— Nicidecum. Pianul este un instrument muzical. Are clape. Când apeși cu degetele aceste clape, iese sunetul muzicii, notele și octavele, după cum e scrisă partitura.

O vreme nu auzi nimic, nici măcar respirația persoanei cu care stătuse de vorbă.

— Nu pricep ce zici, micuțo.

Vocea venea de undeva de foarte aproape.

— Păi... – fu cât pe ce să înceapă o vastă și competentă descriere, dar se opri brusc. Își dădu seama că nu avea rost.

— Mă poți salva de aici, micuțo? hârșâi glasul, chiar lângă urechea ei.

Emily se trase mai în spate, lipindu-se de un raft. Măcar se găsea în sala bibliotecii.

— Nu... nu știu... Nici nu știu de ce sunt aici... nu văd nimic...

— Dah, ai spus că ești oarbă.

— Da.

— Uite cum facem. Tu mă scapi de aici și eu voi fi ochii tăi. E bine așa?

Chibzui câteva momente propunerea vocii. Apoi se neliniști de lipsa lui Gemini.

— Am un câine, l-ai văzut cumva?

— Unu' mare, de culoarea nisipului?

— Da, el!

— Nu l-am văzut.

Rămase descumpănită. O mințea de-a dreptul.

O mână rece o prinse de încheietură.

— Haide, copilă, să ieșim de aici.

Ținea cărticica străveche, cu coperțile negre, între degete.

— Mergem printre nori și vedem drumul, cânta o voce peste lătratul îndepărtat al cățelului.

— Sunt cea mai obosită dintre toate mamele, intonă un alt glas.

— Sunt cea mai tristă mireasă de doi ani, se văită a treia.

— Trage-ți cărbunii roșii, omule, strigă o voce groasă de bărbat.

— Acolo zace copilul ei, țipă altcineva.

— Până ce vrăjitoarea neagră vine, vor arde toate aceste femei, se plânse un alt glas.

Aerul mirosea greu a păr ars, haine pârlite și carne fumegândă. Emily încercă să-și țină din nou respirația și-i dădură lacrimile de usturime. Nu înțelegea ce se întâmplă, însă simțea o mare tensiune care-i strângea tâmplele. Printre la-

crimi, începu să zărească niște pete luminoase care se mișcau cu repeziciune, apoi, încetul cu încetul, petele prinseră forme și formele se transformară în siluete. Ca o beznă străpunsă și risipită de un fulger, Emily își dădu seama că vedea tot ce se întâmpla în fața ei. Vedea? Oare era cuvântul potrivit? Chiar vedea?

— Azi nu va arde nimeni!

Glasul suna puternic, răspândind un fel de ecou, propagându-se departe. Se dezlănțui o forfotă și târșâit de picioare, voci strigând, blestemând, amestecându-se cu vaiete și țipete. Câțiva bărbați fugeau cu făclii aprinse, să dea foc rugului unde erau înlănțuite, de un par gros, trei femei zdrențuroase. Alți bărbați se înșiruiră, cu puști în mâini, gata să tragă, însă învălmășeala era atât de mare, încât nu știau ce să facă. În tot acest timp, Emily le studia îmbrăcămintea, trăsăturile fețelor încadrate în bărbi stufoase, femei înspăimântate ce țipau de frică, clădirile de lemn cu un singur etaj, piața în mijlocul căreia se afla ridicat rugul. Undeva mai departe, în spatele tuturor, Gemini se strecura de parcă s-ar fi ferit, ocolind picioare încălțate cu cizme și fustele lungi ale femeilor. Ar fi vrut să-l strige, însă i se păru prea departe ca s-o audă și nici n-ar fi dorit să atragă atenția asupra ei.

Soarele nu se vedea de norii cenușii care acopereau așezarea. Emily nu înțelegea ce se întâmplă în fața ochilor ei, în jurul ei. Ea, fata oarbă, se uita și vedea toate acele lucruri înfricoșătoare, parcă direct desprinse din paragrafele citite mai devreme în sala liniștită și sigură a bibliotecii. În timpul lecturii nu avusese răgaz să-și închipuie și să-și imagineze scenele citite. „Ce caut eu aici?" se întrebă și cineva, trecând prin spatele ei, o îmbrânci, cu cotul sau cu patul puștii, mai să cadă. Dacă ar fi fost pe stradă, pe strada ei, i-ar fi tras un

baston peste umăr, ca individul să-și ceară scuze. Aici, însă, nu era cazul. Și nici nu avea bastonul la ea.

— Copilul lepădat era al lui Satan! zbieră brusc și isteric o voce gâtuită de femeie.

Mulțimea adunată în piață începu să vocifereze și să huiduie, iar unii aruncară cu pietre spre femeile înlănțuite. Printre strigătele dezlănțuite auzi foarte clar urletul îndepărtat al lui Gemini, care părea că hăuie ca un lup. Între timp, grămada crengilor de zmeur luă foc și începu să ardă cu flăcări înalte, pârâind, scoțând un fum albicios, înecăcios. Ar fi vrut să plece de acolo, să-și caute cățelul, însă o mână fermă o apucă de braț. Fără să întoarcă ochii, era obișnuită să nu se uite, cu toate astea văzu, văzu din nou, în fața ei, stând o femeie bătrână, pe care o recunoscu din lectura cărții. Tremurând din tot trupul ei firav și gârbovit, cu capul ca de dihanie, având părul cenușiu desfăcut, vâlvoi, ca la o nebună, iar nasul ca de șoim și ochii ca de șarpe... părea oarecum familiară... Emily avu senzația că... uhhh... parcă recunoștea femeia din bibliotecă, cea care o trăsese împotriva dorinței ei... ohh! Nu putea fi ea, totuși...

— De ce-l cheamă Gemini pe câinele tău?

Nu fu prea sigură de unde sau de la cine venea sunetul vocii. În larma din jur, în aglomerația de oameni care urlau și perorau insulte grave spre cele trei femei aflate la un pas de a fi arse, printre toate femeile adunate în piață care țipau frenetic, întărâtate de mirosul focului mistuitor, crezu că doar imaginația și toate simțurile-i exacerbate de situația în sine percepeau întrebarea, nefirească și deloc potrivită în acel loc.

— Pentru că eu sunt născută în zodia Gemeni și l-am primit în dar de ziua mea, acum trei ani, când am câștigat primul meu premiu la concursul de pian...

Parcă îi venea să povestească despre acel concurs, cum se pregătise, ce emoții avusese. Nu era nimerit să depene amintiri tocmai acolo, într-un loc unde urma să se înfăptuiască o crimă macabră... o ofrandă adusă unor zei sau zeițe închipuite poate doar de mulțimea de oameni știută.

— Azi nu va arde nimeni! auzi încă o dată vocea care strigase mai devreme aceleași cuvinte.

O femeie destul de tânără, înveșmântată în haine scumpe și curate, contrastând puternic cu restul locuitorilor adunați în piață, cu o pălărioară galbenă prinsă deasupra cocului, păși spre rugul arzând, cu ambele mâini întinse. Zarva se potoli dintr-odată, doar câteva murmure și exclamații se mai auziră. Merse drept spre cele trei femei condamnate la moarte. Vâlvătăile flăcărilor începură să scadă în intensitate, pâlpâiră de câteva ori, eliberând vălătuci de fum albicios, apoi se stinseră ca de la sine.

— Vrăjitoarea! zbieră un glas.

Cei adunați se dădură mai mulți pași în spate.

— Lucreția Brown! exclamă un alt glas, terifiat.

Emily clipi de câteva ori. Îi intrase fum în ochi și o usturau. Avu impresia că își vede cățelul trecând prin piață, însă îl pierdu din vedere din cauza sătenilor care se mișcau tot timpul de colo-colo.

— A stins focul!

— Le-a salvat pe fete!

— O să fie împușcată!

— Nu ea a murit acu' câțiva ani?

— N-a murit!

— S-o fi ascuns?

— Acum e aici!

— Se zicea c-a născut copilul lui Satan!

— Ei, și ce dacă?!

— L-a văzut cineva pe copil?
— Eu nu!
— Nici eu!
— Poate e o doar o minciună, să credem noi în Satan!
— Prostii!
— Bravo, Lucreția!
— Bravo, Lucreția!

Câteva focuri de armă străpunseră văzduhul. Ar fi dorit să vadă, da, să vadă ce se întâmplase, însă mulțimea se repezi spre mijlocul pieței, într-o îmbulzeală frenetică. Privind în sus, realiză că cele trei femei prinse de rug nu se mai aflau acolo, iar oamenii se luaseră la bătaie între ei. Parcă nu mai vedea nimic, doar fumul negru care părea să-i ardă retina.

— Gemini, reuși să șoptească numele câinelui în tot acel haos dezlănțuit și gura i se umplu de salivă acră.

— Haide, micuțo, o îmboldi vocea femeii necunoscute, care continua să o tragă de mână. Mai avem un pic și scăpăm.

Putea fi femeia din bibliotecă sau femeia din pădure sau femeia din articolul de ziar. Poate era una și aceeași... Unde era Gemini? Înainta poticnindu-se de crengi și denivelări. Mergea printr-o pădure, aerul devenise între timp mai respirabil și mai răcoros. Adia un vânticel printre crengi și șoaptele frunzelor reușiră să-i domolească starea de tulburare și teamă. Ea era obișnuită să pășească pe asfaltul neted al trotuarului din oraș, unde își putea controla direcția și ritmul de înaintare. Acum se afla într-un loc total necunoscut și habar nu avea încotro se îndrepta și cu cine anume. Se îngrijoră pentru lipsa câinelui.

— Vine după noi, micuțo, răspunse vocea care o conducea, parcă răspunzându-i la întrebarea nerostită. Nu te uita înapoi...

Ca și cum ar fi văzut ceva, chiar dacă își întorcea capul. Pășea împleticindu-se, împiedicându-se de pietre, movilițe, călcând în gropi și încurcându-se în tufișuri înțepătoare. Încă o dată, îi părea rău că nu-și luase bastonul când plecase de acasă. Plănuise doar o scurtă plimbare, nu prea departe, pe drum drept. Nu avu timp să se întrebe cum de ajunsese în acea situație, când cea din fața ei se opri brusc și ea se lovi de umărul ei.

— De aici, mă conduci tu, micuțo.

Nu era o rugăminte. Era un ordin.

— Cum să te conduc eu? Unde?

— Unde te duce intuiția. E bine oriunde, numai aici nu.

— Dar eu...

— Hai odată!

Voci ciudate de femei cântau cuvinte și mai ciudate, o melodie stranie, sfâșietor de tristă. Emily își umplu plămânii cu aerul rece al pădurii. Sunt într-o pădure. Din trunchiurile copacilor sunt făcute cărțile din bibliotecă. Și mobilierul, rafturile, mesele pentru citit, scaunele. Sunt în bibliotecă.

O creangă se mișcă brusc și fâlfâitul unor aripi o sperie. Vârful ascuțit al unei pene tari îi zgârie fruntea în trecere. În următoarea clipă îl auzi pe Gemini lătrând lângă ea, anunțându-și prezența. Se liniști, realizând că nu se pierduse, că nu o abandonase. Ceva cald și subțire i se prelinse pe obrazul stâng, însă nu era lacrimă. Se șterse cu dosul palmei, neștiind că era o dâră de sânge, cu care se mânji toată.

Cu toate mișcările și foșnetele pădurii, auzea parcă zgomotele familiare ale traficului din stradă, rularea cauciucurilor mașinilor pe asfalt, o frână, sunetul intermitent al stopului din intersecție, o sirenă vuind undeva departe, glasuri monotone de oameni care treceau prin fața clădirii. Cu toate acestea, se afla în pădure, percepând mișcarea frunzelor și

a crengilor. Poate și răsuflarea unui cerb dintr-un desiș de tufe înalte.

— Gemy... – șopti cu glas scăzut, să nu deranjeze fragilul echilibru de neînțeles.

Unde s-o conducă pe femeia din pădure? Nu se întrebă nici acum cine era și cum ajunsese în tovărășia ei. De când ieșise din casă, uitându-și bastonul, i se întâmplaseră o sumedenie de lucruri. Habar nu avea cum și de ce. Era o zi obișnuită, cu nimic specială, doar plecase să se plimbe ca de obicei, cu cățelul ei, pe strada cea dreaptă. Iar acum se afla într-o pădure, scăpată ca dintr-un infern, alături de o femeie necunoscută, după ce o altă femeie, sau poate tot aceeași, îi pusese o cărticică cu coperți negre în mână, cerându-i să citească. Ei, unei oarbe din naștere.

Și, spre surprinderea ei, citise. Nu neapărat că văzuse literele, cuvintele și propozițiile. Citise intuitiv despre un subiect despre care nu cunoștea prea multe. Empatia o atrăsese în lumea aceea stranie, unde se afla și acum prinsă. În pragul celor două lumi. Realitatea și trecutul fabulos al unor vrăjitoare. De ce nu? Văzuse culori, ramificații de albastru și apoi punctul roșu. Blana de un crem cald al lui Gemini și culoarea rafturilor de mahon. Ce însemnau toate astea?

— Citește, o îmboldi vocea femeii din bibliotecă.

— Hai să mergem mai departe, o îmboldi, în același timp, și vocea femeii din pădure.

Ce avea de făcut? Cu cartea deschisă în mână, începu să pășească pe dalele de gresie și, în același timp, pe mușchiul reavăn dintre trunchiurile copacilor. Se opri. Privi înspre obiectul pe care-l ținea între palme:

— „Miniștrii din Ipswitch, cei care au venit special pentru proces, au susținut cu voce tare: inculpatele practică cu nerușinare arta mesmerismului și prin artă înțelegem men-

ționarea puterii minții care influențează și controlează mințile și corpurile celor mai slabi cu duhul, însă creștini convinși, în scopul rănirii persoanelor, a proprietății și a relațiilor sociale ale altora din comunitate".

— Nu! strigă Emily cu toată puterea ființei ei. Nu din nou! Nu! Nu pot retrăi același lucru! Nu!

Gemini își frecă blana de piciorul ei și fata se mai liniști. Întinse brațul și îi găsi zgarda, nu și lesa, probabil o pierduse undeva prin piațetă sau prin pădure. Stai puțin! Piațetă? Pădure? Nu, nu ar fi fost posibil... Sau? Nu avea cum, doar se aflau în sala de lectură a bibliotecii...

Auzi mișcare, alta decât a cățelului care ședea cuminte lângă ea, respirând liniștit. Dintr-odată, o apucă plânsul și se înecă. Tuși de câteva ori, ștergându-și lacrimile care-i curgeau peste dârele uscate de sânge de pe obrazul stâng. Ea nu știa că era sânge... nu văzuse niciodată culoarea sângelui. Simți, venind dinspre ea, din hainele ei, miros greu de fum, apoi miros de vegetație și pădure... îl mângâie pe Gemini și percepu cum patrupedul dădea fericit din coadă. Mirosurile se estompară și fură înlocuite cu cel al cărților, vechi și noi, înșiruite pe rafturi... probabil că acolo se afla și un volum, sau mai multe, cu număr de înregistrare, ștampilate, descriind toate acele evenimente și grozăvii, reale sau doar imaginate de vreun scriitor care nu putea dormi noaptea, despre vrăjitorie, procesele din satele Ipswich, Salem și Andover, procese pornite într-un an nefast pentru locuitorii zonelor, an care a început într-o zi de duminică.

Undeva, ascunsă între corpuri de bibliotecă, femeia misterioasă plângea și ea.

Întâlnire în necunoscut

de G.P. Ermin

Îi era atât de rău, încât nu-şi putea ridica ochii să verifice ce se auzea. Ăsta era necazul cu petrecerile lui Ky, de la care nici nu concepea să lipsească, erau prea multe tipe şi prea multe oportunităţi, ce începeau de la a pleca de-acolo în patru labe, năucit şi cu simţurile funcţionând la nivel de avarie, până la a pleca însoţit de una sau mai multe partenere, în funcţie de noroc, ceea ce reprezenta un grad de pericol şi mai ridicat, atât pentru putinţele lui fizice cât şi pentru cele materiale, întrucât nu putea să dea rasol după câte-o orgie de-asta, trebuia să meargă la muncă. În noaptea ce trecuse băuse mult şi se lăsase prins în vâltoarea simţurilor, amestecând licori şi femele, iar acum plătea preţul cuvenit.

Iritantul bipăit era deja o constantă auditivă. Încerca să-şi aducă aminte dacă avusese suficiente puteri pentru a se aduna, pentru a se îmbrăca, pentru a ajunge la Ochi – care, în opinia lui, ar fi trebuit să se numească Ureche, din moment ce majoritatea activităţii lor era să asculte spaţiul – dacă reuşise să ajungă acolo, să se aşeze la biroul lui, să verifice aparatele, să... să... să... Aura de cercetător al spaţiului avea un impact puternic asupra bimbolinelor, pe la petreceri, iar asta era de bine, dar era un blestem în dimineaţa de după.

Nici măcar nu-şi dădea seama dacă ceea ce-i pusese capac fusese sexul sau licorile, ori combinaţia lor. Cert era doar faptul că ţeasta îi pulsa dureros, neştiind dacă asta se datora bipăitului sau unei alte cauze, şi că ar fi dat orice numai să nu fi fost acolo, în scaunul rigid al biroului aflat la o distanţă prea mică de ecranele ce-şi proiectau lumina peste pleoapele lui, ci să fi stat întins în cuibul său confortabil, având un orizont de somn de încă minimum 10 ore, la finalul cărora să se trezească revigorat şi gata să înfrunte o nouă zi. Nu era însă cazul.

Cu un efort major de voinţă decise, într-un târziu, să-şi ridice capul şi să-şi îndrepte ochii spre bip-ul sonor. Vederea începeţoşată trecu în revistă ecranele ce-l înconjurau, de la cele mari la cele mici, căutând să identifice care dintre ele era neobrăzatul de-i dădea bătăi de cap la propriu, şi asta la o oră atât de nepotrivită, mormăind ceva despre obiecte din metal dur ce aveau să facă ecranul respectiv să explodeze în bucăţi mici-mici-mici, dacă ceea ce se auzea era o falsă alarmă. Aşa cum el credea că este.

Într-un final, îl identifică. Era Oala, ecranul cel mare de formă ovoid-convexă care, după părerea lui, era cel mai inutil dintre toate, întrucât misiunea acestuia era să afişeze potenţiale artefacte surprinse de echipamentele observatorului ce scrutau spaţiul până la o depărtare de 122 AU, însă aşa ceva nu se întâmplase niciodată, pentru simplul motiv că radarele, telescoapele şi celelalte sisteme nu depistaseră artefacte care să se fi aventurat în raza de lucru a Ochiului. Îşi puse capul la loc pe birou.

Se părea însă că, pentru prima dată în existenţa sa, Oala insista. Derulând în mintea-i ce mergea şontâc secvenţele auditive, ajunse la concluzia că semnalul sonor se auzea de ceva vreme, or acest fapt impunea o verificare, fie şi numai

pentru a avea ceva de trecut în registrul de activități zilnice, probabil el urmând să fie cel care înregistra activitatea Oalei întru eternitate. Când, iritat la culme, aruncă ochii din nou înspre ecranul ce-o ținea pe-a lui, aburii beției i se risipiră instantaneu.

Nu focalizase bine. Sau alesese să ignore imaginea pe care ochii cu pleoape îngreunate i-o prezentau, respingând de la bun început posibilitatea ca acea imagine să fie reală, să existe, să aibă materialitate în universul obiectiv, deoarece – nu-i așa? – era vorba despre Oală, iar Oala nu prezenta niciodată nimic, rămânea întotdeauna același ecran mare și verde-gălbui pe suprafața căruia nu se întâmpla nimic demn de interes. Ei bine, nu mai era cazul.

Se animase. Nu într-o măsură similară cu a suratelor sale care înregistrau sunetele spațiului, pe acele ecrane era întotdeauna acțiune, o curbă sinuoasă, o linie care urca și cobora constant, prezentând în spectrul audio-video sunetul de fond al Universului, nu, nu așa, ci într-o mult mai mică măsură, limitându-se la a contura imaginea unui obiect undeva, într-un colț al grilei sale. În acel colț al ecranului apărea un punct de dimensiuni minuscule, însă existența lui acolo era cea care cauza avertizarea sonoră ce nu se mai oprea. Iar implicațiile pe care le ridica punctul respectiv erau departe de a fi minuscule, erau colosale.

Intrat în fibrilații, își apropie fața de Oală, ca și cum așa ar fi putut verifica mai bine ce se întâmpla. Convins deja că nu avea vedenii, începu să învârtă butoane, să pornească și să oprească comutatoare, inițiе rutinele de verificare, dublă și triplă operațiile, doar pentru a se asigura că Oala nu mințea, sau că ochii lui nu îl înșelau, dar rezultatul era întotdeauna același, punctul luminos afișat pe ecran rămânea în continuare acolo, nu dispărea, ba dimpotrivă, părea a zâmbi

enigmatic şi amuzat la văzul strădaniilor sale. Undeva, în adâncul minţii sale, se forma un vacarm de voci ce subliniau o idee-himeră.

„Dacă chestia asta-i pe bune, ai intrat în istorie!" Aproape că nici măcar nu mai îndrăznea să respire, de teamă ca nu cumva punctul din Oală să nu dispară în întunericul spaţiului, doar mâinile îi alergau febril peste tot locul, făcând înregistrări în jurnalul de zi, stocând coordonate, date şi imagini, rulând – pentru a câta oară? – încă o verificare, că na! niciodată nu strica una în plus, nevenindu-i încă să creadă ce i se întâmpla, însă mulţumind cerurilor pentru aşa ceva. De-acum, trebuia să se gândească la modalitatea în care putea exploata toată tărăşenia într-un mod cât mai fericit pentru el.

Puse însă acele planuri în aşteptare, pentru a verifica datele. Informaţiile furnizate de Oală, coroborate cu celelalte sisteme, afişau viteza aproximativă de deplasare a obiectului, distanţa la care acesta avea să treacă de steaua sistemului şi momentul în timp la care acest eveniment urma să se întâmple, iar el rămase siderat la vederea indicatorilor numerici afişaţi pe ecran, ce păreau a indica un viitor mai degrabă îndepărtat. Abia după ce încheie toate aceste operaţiuni consideră că venise momentul să se gândească la el.

Anunţul descoperirii certe a unui prim artefact avea să fie un eveniment major. Nu puţini dintre cei cu care lucra la Ochi şi-ar fi dorit, probabil, să-şi asume o asemenea descoperire, vorbind în numele echipei însă situându-se convenabil în prim-planul imaginilor ce aveau să facă înconjurul lumilor, pentru ca ulterior să trăiască pentru totdeauna în gloria momentului, deoarece toţi şi-l aminteau întotdeauna pe cel din faţă, pe cel dintâi. Era adevărat, nici el nu făcuse multe, la urma urmei întunericul spaţiului îi zâmbise

fără ca el să facă nimic, însă nici n-avea de gând să lase şansa lui la faimă să-i scape. Indiferent cât de mercantil şi egoist suna raţionamentul său, indiferent cât de anti-ştiinţific era, nu-i păsa, ăsta era momentul lui şi intenţiona să-l fructifice la maximum.

Se gândi, aşadar, care era cea mai bună cale de urmat. Dacă s-ar fi îndreptat către canalele de ştiri, comportamentul său ar fi putut fi socotit pe bună dreptate inadecvat, întrucât ar fi sărit câteva trepte ierarhice, câteva capete de şefi, iar asta ar fi indicat fără dubiu intenţia lui de a-şi asuma evenimentul, când se presupunea că totul era muncă de echipă (excepţie fiind cazurile când şefii înşişi făceau un anunţ, atunci echipa dispărea ca prin minune). Nu era bine. Dacă şi-ar fi anunţat şeful direct, sau pe superiorul ierarhic al acestuia, n-ar fi rezolvat mare lucru, ar fi primit o bătaie pe umăr, poate nişte felicitări mormăite pe jumătate, însă nimic mai mult, iar ştirea ar fi fost făcută cunoscută lumii de altcineva, nu de el. Nici aşa nu era bine. Era el savant, unul dintre cei mai tineri chiar, însă nu era savantul tipic, astronomul pierdut în contemplarea depărtărilor şi frumuseţilor spaţiului, ci unul care păstra contactul cu realitatea, cu ceea ce voia şi cu ceea ce putea obţine, conştientizând imediat potenţialul exploziv al subiectului şi ramificaţiile pe care acesta urma să le aibă în toate domeniile vieţii, de la politic la economic, de la social la educaţional.

Într-un final, luă o decizie. Avea să-şi înregistreze momentul de glorie şi începutul drumului către înălţimi, după care urma să dea drumul înregistrării în reţea, mascând-o sub forma unei scuzabile euforii de moment cauzate de uluitoarea descoperire a primului artefact venit din spaţiu, putând astfel sconta pe un efect viral instantaneu, totul derulându-se în acelaşi timp cu rapoartele pe care era obligat

să le înainteze conducerii observatorului. După cristalizarea ideii, după ce o întoarse pe toate părțile pentru a-şi stabili detaliile şi propriul plan de acțiune, trecu la punerea în aplicare a acestuia. Apoi, aşteptă.

I se păru că nici nu clipise până la momentul în care rețeaua luă, pur şi simplu, foc. Era, de altfel, efectul pe care-l anticipase, reacția privată la astfel de situații era mai rapidă decât cea instituțională, cercurile către care direcționase înregistrarea sa preluând imediat informația, confirmând observațiile sale şi raportându-se la ele pentru a-şi face propriile mențiuni, dând-o mai departe şi ajutând astfel la lărgirea cadrului în care mesajul său era vehiculat. Desigur, apărură şi scepticii de serviciu, opiniile care susțineau că înregistrarea sa nu era nimic altceva decât o farsă, urmate la scurtă de vreme de vocea conspiraționiştilor, toate aceste elemente adăugându-se caracterului contagios al mesajului său.

Ceea ce el aştepta cu adevărat veni doar o idee mai târziu. Canalul de date personal, la care lucrase atât de mult şi pe care îl credea dincolo de orice atac şi intruziune bipăi scurt, făcând loc unui dialog sec şi la obiect, astronom Sri, da, forțele armate ale Republicii, aşa, cu ce vă pot ajuta, sunteți disponibil (numai a interogativ nu suna vocea de la celălalt capăt!), desigur, venim. Pasul unu.

Pasul doi s-a materializat imediat, sub forma unui hoverbot uşor recognoscibil pentru oricine. Fără ceremonie, fără alte politeturi, Sri se trezi înconjurat de câțiva indivizi ale căror uniforme urlau muşchi, dus la vehicul, transportat pentru o foarte scurtă perioadă de timp către o locație pe care n-a reuşit să o identifice din cauza vitezei cu care bolidul înghițise distanța dintre Ochi şi locația respectivă, introdus într-o cameră în care era deja vânzoleală şi aşezat,

neceremonios, în fața unui întăritor uşor pentru care reuşi să îngaime un mulțumesc. Îşi aruncă ochii în jur.

Toată lumea, sau mai bine zis toată lumea pe care o putea cunoaşte el, era acolo. Figuri mediatizate mai mult sau mai puțin, ochi aspri şi gesturi scurte, comenzi sâsâite către unul sau altul dintre mai tinerii ofițeri ce pendulau între diversele facțiuni, aparate de comunicare ce funcționau în draci, vânzoleala cumva ordonată, dar care părea gata-gata să scape de sub control, totul venea să sublinieze efectul pe care Sri îl anticipase în urmă cu doar câteva ore, când lansase în rețea mesajul său scurt, dar absolut penetrant. *„Artefact! Am găsit un artefact!"*

Preț de ceva timp, nimeni nu păru să bage de seamă existența lui. Sri folosi acest interval pentru a-şi repeta planul de bătaie, pentru a derula în fața ochilor minții acum mai trează ca niciodată etapele stabilite şi paşii pe care trebuia să-i facă pentru a ajunge la rezultatul dorit, răspunsurile la întrebările de ordin administrativ, deloc lipsite de importanță într-un asemenea context, precum şi la cele cu adevărat relevante, aceste din urmă răspunsuri fiind, necesarmente, puține şi precare, întrucât nici el nu avea mai multe informații decât cei care îl aduseseră pentru a fi descusut. Chiar şi aşa, însă, era în mijlocul acțiunii şi asta conta.

— Doctore Sri, i se adresă în cele din urmă o voce hârâită, aş vrea să confirmăm unele date. Viteza artefactului?

— Conform calculelor mele, dar trebuie să menționez că ele trebuie confirmate, viteza de deplasare este de aproximativ 3,12 AU pe an.

— Accelerează sau este constantă?

— Nu putem stabili acest lucru deocamdată, este nevoie de mai mult timp şi mult mai multe măsurători.

— Traiectoria?

— Suficient de îndepărtată de noi pentru a nu fi o problemă. Destul de îndepărtată, în condițiile tehnicii actuale, pentru contact. Va fi la un an lumină la momentul când va fi cel mai aproape de noi.

— Sunteți sigur că este artefact?

— Nu înțeleg întrebarea.

— Nu emite unde radio.

— Oala nu minte. Pot fi multiple motivele pentru care nu emite radio. Iar răspunsul meu, acum, este că sunt sigur.

Interogatoriul luă sfârşit la fel de abrupt pe cât începuse. Asta nu însemna însă că era liber să plece, nimeni nu sugerase o asemenea posibilitate şi nici măcar el nu o luă în calcul, fiind conştient de faptul că avea să mai petreacă ceva timp în acea încăpere şi, mai important decât atât, că avea să mai treacă printr-unul sau mai multe şiruri de întrebări, mai mult sau mai puțin nelalocul lor. Ştia că vor fi, mai degrabă, nelalocul lor, pentru că aspectele ştiințifice ale discuției fuseseră deja epuizate.

Bărbiile pătrate se întoarseră către el.

— Analiştii noştri au vizualizat de câteva ori înregistrarea din rețea, doctore Sri. Sunt de părere că nu a fost făcută sub imperiul unei emoții de moment, ci mai degrabă a fost un act calculat.

— Serios? spuse Sri, abordând o postură întrucâtva defensivă.

— Nu este nevoie, spuse uşor vocea pentru a-i îndepărta temerile, scopul nostru aici este cu totul altul. Cât de multe ştiți despre tehnica noastră de zbor?

— Păi... bănuiesc că ştiu cam tot la fel de mult pe cât se vrea să ştiu. Zbor în stază, sau în hibernare, la viteze apropiate de o zecime din viteza luminii pe an.

— În realitate este vorba de aproape jumătate din viteza luminii pe an. Şi de hibernare, într-adevăr.

Din acel moment al discuției, Sri îşi dădu seama că era angajat pe un făgaş fără de întoarcere. Ceea ce tocmai îi fusese dezvăluit cu nonşalanță trebuie să fi fost informație clasificată, aflată mult dincolo de posibilitățile publicului de a afla, aspect ce însemna că implicarea sa în proiect, indiferent care va fi fost acela, era indiscutabilă şi, probabil, de neevitat. Intuiția îi fu confirmată în doar câteva secunde.

— Ne aflăm, aşa cum cu siguranță cunoaşteți, într-un război rece cu Nordul. Război care poate deveni convențional în orice moment. Apariția unui artefact – pentru moment, să zicem că acceptăm ipoteza înaintată, neînsemnând însă şi că suntem de acord cu ea – poate duce totul la un nou nivel. În cazul în care se confirmă ipoteza dvs. şi avem de-a face cu un artefact, aşadar cu existența unei alte civilizații, diferite de a noastră, este imperativ ca noi să luăm contact cu acea civilizație înaintea Nordului. Nu ştim dacă şi ei l-au observat, dar este de bun simț să presupunem că dacă nu au făcut-o deja, o vor face în curând. Şi reacția lor va fi, de bună seamă, similară cu a noastră. Prin urmare, trebuie să ne asigurăm întâietatea.

— Faptul că sunteți aici, continuă altă voce, şi că vi s-au comunicat informații ce nu sunt disponibile publicului larg reprezintă, dacă vreți, răsplata pentru descoperirea dumneavoastră. Desigur, ea poate fi retrasă oricând, cu siguranță ştiți sau bănuiți asta. Aveți însă o şansă, şi doar una, să fructificați ceea ce norocul, secondat de o bună intuiție, v-a scos în cale. Intenționăm să trimitem un echipaj care să ia contact cu acest obiect, şi mai intenționăm să vă propunem să participați. Veți fi singurul civil dintr-un echipaj militar. În cazul

în care ne veți da un răspuns afirmativ, vom duce această discuție mai departe. În cazul unui răspuns negativ...

— Vreau să merg, îl întrerupse Sri pe vorbitor în mod neprotocolar şi puțin cam abrupt. Nici vorbă de răspuns negativ.

— Analiştii noştri ne-au spus că existau 93,7% şanse ca acesta să fie răspunsul dumneavoastră.

Tăcerea îl învălui din nou, după ce militarii se întoarseră asupra lor înşişi. Păstrându-şi o mină calmă, Sri se mira cum de în liniştea ce-l înconjura nu se auzeau bubuiturile inimii lui, care o luase razna încă de la momentul la care i se spusese că va fi parte din echipajul ce urma să zboare în întâmpinarea artefactului lui (de pe acum, Sri considera că era mai mult decât îndreptățit să spună că era artefactul lui), mascându-şi pe cât de bine putea tumultul interior. Se gândise, la momentul la care făcuse înregistrarea, că numele său nu va fi doar o notă marginală în nişte anale obscure, ci că descoperirea artefactului avea să-l propulseze în prim-planul istoriei. Acum ştia că numele lui nu va mai fi uitat vreodată, cu atât mai mult cu cât era, dacă dădea crezare bărbiilor cu epoleți, singurul civil al echipajului, fiind aşadar interfața pe care militarii şi-o doreau cu restul populației.

Pentru că nu credea în răsplata chipurile pe drept acordată descoperitorului artefactului. Nici pomeneală de aşa ceva, dacă ar fi putut, militarii l-ar fi scos din joc cât ar fi bătut din pleoape, însă asta nu mai era posibil, acum numele şi mesajul lui erau mai contagioase decât cea mai contagioasă boală, fiind dincolo de putință îndepărtarea lui fără ca o asemenea acțiune să nu dea naştere la întrebări dificile, iar spiritele pragmatice încercau întotdeauna, sau cel puțin aşa credea el, să întoarcă negativul către semnul de sens contrar. Or, exact asta încercau ei, să se folosească de circum-

stanțele existente pentru a-l convinge să devină portavocea lor. Doar că el n-avea nevoie să fie convins.

De la vorbă la faptă trecu mult mai puțin timp decât anticipase. Înainte să-şi dea seama cu adevărat ce se întâmplă, se antrena deja alături de colegii de echipaj într-un complex suprateran, trecând prin toate chinurile pe care şi le putea imagina, cu fiecare oscior al corpului implorând câteva clipe de pauză, de relaxare, care nu veneau însă niciodată, pentru că timpul acționa împotriva lor şi, se părea, în favoarea Nordului, aşa că instruirea devenea din ce în ce mai intensă. Perioadele de stază alternau cu cele de antrenament fizic intens, toate exercițiile fiind menite să asigure o rezistență sporită a corpului față de cerințele zborului spațial.

Câteva săptămâni i se părură ani. Corpul lui cunoscu transformări profunde, nu mai era cel al unui savant uşor deşirat şi cu nimic ieşit din comun, ci cel al unui soldat călit prin antrenament dur, singurul lui regret fiind că în tot acest răstimp nu putuse participa nici măcar la un singur eveniment, la o singură petrecere, ori măcar la o singură întâlnire, orice contact cu lumea din afară, cu lumea de dinainte, fiind retezat din faşă de noul lui şef, pe numele său Armata. Care şef nu admitea niciun comentariu.

Pe de altă parte, însă, numele lui era peste tot. Sri se pregăteşte să decoleze cu navele armatei, Sri va fi primul care va intra în legătură cu artefactul, cu civilizația mister, Sri va dezvălui pentru public toate dedesubturile misiunii şi ale întâlnirii cu necunoscutul, Sri este printre cei mai doriți masculi în viață, Sri... Sri... Sri... Nu era rău, nu era rău deloc, nu de puține ori mintea zburându-i, mai rapid decât avea să o facă corpul său, în nava Armatei, către aventurile de care urma să se bucure la întoarcere.

Curând, sosi şi ziua plecării. Planul era desfăşurat pe etape, cu prima dintre ele fiind saltul pe orbită, unde aveau să fie stabilite coordonatele zborului, cea de-a doua, cea a hibernării, urmând să fie pusă în efect imediat după aceea, iar apoi, în mod firesc, venea trezirea din hibernare, atunci când nava armatei avea să decelereze şi să se oprească, iar ei să fie readuşi la viaţă după doi ani de hibernare, pentru a stabili contactul. Lui îi revenea sarcina de a informa publicul la plecare şi, mai ales, la sosire.

— Sunt Sri, începu el, simplu.

De la momentul la care rosti aceste câteva cuvinte, numărul de ochi care-l urmăreau se triplă. Fu nevoit să admită că era nervos şi surescitat, la urma urmei aceasta era prima sa transmisie în calitate de purtător de imagine al armatei, dublată de cea de portavoce a unei întregi naţiuni şi civilizaţii. Pentru a face faţă mai uşor, trecu pe modul om de ştiinţă.

— Ceea ce vedeţi acum, mulţumită tehnicii de ultimă generaţie, este steaua sistemului nostru. Aşa cum probabil ştiţi, este o stea de dimensiune intermediară, situată între cele de dimensiuni mai mici, în spectrul roşu, şi cele de pe următoarea treaptă, din spectrul galben. Evident, aspectul de maxim interes, atunci când analizăm astfel de stele, este posibilitatea ca sistemele lor planetare să adăpostească viaţa şi, de ce nu, viaţa inteligentă. Este mai mult decât posibil ca vizitatorii noştri, spre care ne îndreptăm acum, să provină de pe o planetă ce orbitează în jurul unei stele ca a noastră, dat fiind că 85% din stelele galaxiei noastre fac parte din clasa spectrală a piticilor roşii, ce cu greu pot fi considerate propice pentru viaţă. Pentru că asta este marea întrebare, nu? De unde vin? Sigur, urmată de altele: cine sunt ei? De ce-au venit?

După un scurt moment de tăcere, Sri continuă:

— Parcă nu-mi vine să cred că nu voi mai comunica cu voi – cu nimeni! – pentru următorii doi ani de zile. Parcă nu-mi vine să cred că voi zbura cu viteze ce aproape desfid raţiunea. Cel mai important, încă nu-mi vine să cred că, la scurtă vreme după ce voi ieşi din hibernare, voi avea în faţa ochilor primul obiect creat de o inteligenţă alta decât a noastră, o inteligenţă străină despre care nu ştim mare lucru. Vă readuc aminte că artefactul cu care vom intra în contact nu transmite pe nicio frecvenţă radio. Aşa cum am spus-o şi cu alte ocazii, motivele pentru o asemenea situaţie pot fi multe, lăsând loc pentru nenumărate speculaţii. Tocmai din această cauză, nu mă voi hazarda să speculez, cu atât mai mult cu cât, în timpul meu subiectiv, peste câteva ore voi închide ochii şi peste doar alte câteva, îi voi deschide în faţa lor. Abia aştept!

Urmă hibernarea şi zborul subluminic. Pe parcursul celor doi ani, ochii rămaseră aţintiţi asupra artefactului, care părea a-şi schimba viteza, însă nu în mod accelerat, ci foarte uşor, mulţi trăgând din acest fapt concluzia că şi ei, ceilalţi, se grăbeau încet către punctul de întâlnire. După care sosi şi momentul trezirii din hibernare, cel al recăpătării tuturor simţurilor şi controlului manual asupra navei, iar apoi clipa aşteptată de o întreagă lume: contactul!

— Sunt Sri, îşi reîncepu astronomul dialogul cu cei de acasă. Avem contact vizual! Repet, avem contact vizual.

După o scurtă pauză, Sri continuă să vorbească:

— Ceea ce vedem este cu siguranţă un artefact construit de o civilizaţie străină. Nu este de mari dimensiuni, ba chiar am putea spune că este curios de mic. Observ o structură hexagonală, cu o antenă parabolică direcţională. Senzorii navei noastre ne indică urme de radioizotopi. Este posibil ca artefactul să fi folosit căldura degajată de descompunerea

materialului radioactiv ca s-o transforme în electricitate. O soluție ingenioasă, pe care o folosim, la rândul nostru.

O nouă pauză, urmată de o altă rafală de informații:

— În opinia mea, scopul artefactului este unul științific, observ dispozitive ce par a fi instrumente menite cercetării. Fapt care răspunde mai multor întrebări. Prima dintre ele – nu, nu are echipaj, este un artefact ce funcționează, sau mai degrabă a funcționat autonom de la momentul lansării. A doua întrebare, anume de ce nu emite pe frecvența radio, își primește și ea răspunsul, anume pentru că, după zborul interstelar, nu mai funcționează corespunzător. Și avem și răspunsul la o întrebare pe care mi-era pur și simplu frică să o pun, însă ea a existat dintotdeauna pe buzele noastre: va exista vreun contact fizic? Răspunsul este negativ, însă ne pregătim pentru manevre de zbor extrem de delicate, nava noastră urmând a se alinia vitezei și traiectoriei de zbor a artefactului, pentru a putea permite senzorilor și scanerelor noastre o analiză completă.

Tăcere. Lungă și apăsătoare, genul de tăcere ce dă naștere scenariilor de tot felul, prăpăstioase sau nu, optimiste sau pesimiste, celor de genul „dar dacă...?", tăcere care devine atât de grea încât, pe măsură ce se prelungește, nimeni nu o mai poate suporta, făcând astfel mai dezirabile chiar și răspunsurile absolut negative, pentru că, în cele din urmă, existența unui răspuns rămâne preferabilă inexistenței lui. După care Sri reveni, cu o urmă de șoc în voce:

— Voi trece direct la subiectul care ne interesează cel mai mult. Cine sunt ei? Acum știm. Mulțumită tehnicii de la bordul navei, știm. La baza antenei, senzorii optici ai navei noastre au identificat un obiect de formă dreptunghiulară, de mici dimensiuni, acoperit de un strat subțire de metal. Obiectul este inscripționat! Pe suprafața lui sunt inscripțio-

nate două figurine, probabil mascul şi femelă, cred eu reprezentative pentru specia, pentru civilizaţia care a construit artefactul. Masculul are un membru din partea superioară a corpului ridicat, în vreme ce femela are ambele membre din partea superioară lăsate în paralel cu cele două din partea inferioară a corpului. Cu două mai puţine decât trebuie, nu? încercă Sri o glumă, trecându-şi nervos limba despicată deasupra buzelor. Dar nu asta este important, ci faptul că plăcuţa conţine şi indicii cu privire la locaţia în univers a acestor două personaje. În partea de jos a plăcuţei este prezentată structura schematică a unui sistem solar, având în centru steaua şi sistemul planetar format din nouă planete. Fiecăreia dintre planete îi este atribuit, probabil, un număr, pentru că se pot vedea clar un fel de semne, linii orizontale şi verticale, care trebuie să îndeplinească această funcţie. Evident, nu le înţelegem semnificaţia cu exactitate, deşi am putut rula, cu ajutorul sistemelor artificiale de la bord, diverse scenarii. Planetele trei şi cinci sunt unite de un semn prelung, iar între planeta cinci, care este şi cea mai mare din sistemul planetar respectiv, şi planeta şase este o reprezentare schematică a artefactului.

Vocea lui Sri scăzu în intensitate:

— Aşa cum vă spuneam, am rulat câteva posibile scenarii, pe baza indiciilor oferite de artefact. Într-unul dintre ele, pe care eu personal îl cred a fi cel mai apropiat de realitate, sistemul planetar a fost identificat, pe baza vitezei de deplasare a artefactului, ca fiind la o distanţă de aproximativ 90.000 de ani lumină de sistemul nostru solar. Ei l-au trimis pe când civilizaţia noastră încă nu exista, către o întâlnire în necunoscut.

În puțul liftului

de Dan Rădoiu

Motto:

„Nimeni nu-și poate vedea reflexia într-o apă curgătoare.
Doar cei care cunosc pacea interioară o pot da altora."

Lao Tzu

Așezat pe vine și mormăind printre dinți o înjurătură dintre cele mai consistente, Paul Stratan privi la spațiul dintre cabina liftului și palier, unde îi căzuseră cheile de la casă.

— Eh, putea fi și mai rău de atât, își zise, ridicându-se în picioare. Putea să mă doară și stomacul, nu doar să mă piș pe mine, comentă către propria-i imagine reflectată de oglinda ascensorului.

— Bună seara, domnu' Stratan. Mă iertați că v-am ieșit cu gol în cale, îl abordă vecina de etaj, Sanda Dudulea, pășind afară cu o găleată în mână din ghena de gunoi spre care Paul Stratan se îndrepta cu pas întins, decis să dea curs chemării naturii.

— Bună seara, tanti Sanda, zise el, încercând să-și păstreze o voce normală. Vreo noutate, ceva? continuă peste umăr către femeia ce îl aștepta răbdătoare în capul scărilor, pentru a urca împreună.

— Niște nenorociți, ce să zic, răspunse ea privind nedumerită cum vecinul ei își întoarce pe dos unul după altul

buzunarele, pentru ca în final să arunce pe tub în jos un minuscul bon de casă de marcat. Nea Toma, administratorul, s-a certat din nou cu șeful de cenzori, cu nea Toader. Doi berbeci, că nu mi-e rușine cu niciunul dintre ei. Nea Toma vrea cu un milion mai mult la salar. Nea Toader, nici să nu audă. Și uite așa, de supărare, nea Toma s-a îmbătat praștie. Numai că, vezi mata, de data asta nu i-a mai ajuns să-și zbiere pe hol măscările lui obișnuite. Domnu' Stratan, dacă vă vine să credeți una ca asta, porcul ăla bătrân a scos o scară de la subsol, s-a urcat pe ea și uite așa, cum mă vezi și cum te văd, s-a pișat drept în cutia de scrisori a Administrației!

Să mai zică lumea că nu există și români fericiți, mormăi Paul.

— Ați spus ceva, domnu' Stratan?

— Tanti Sanda, am o idee, zise bărbatul strălucitor de modul cum putea rezolva presiunea ce i se acumula vertiginos în vezică. Știi, tocmai mi-au căzut cheile în golul liftului și mă gândeam să mă duc pân' la nea Toma, să îi cer un clește, ceva. Nu ai cumva matale prin casă vreun patent rămas de la nea Dudulea, fie-i țărâna ușoară?

— Crez că am unul, undeva pe balcon, da' ce să zic, îi cam ruginit, zău așa..., spuse femeia, alegându-și cu greu cuvintele.

— Lasă, tanti, că îl iau să deschid ușa la lift, nu să dorm sub pernă cu el, sări Paul. Și cât îl cauți matale pe unde ziceai că îl ai, crezi că aș putea să îmi fac un drum până la toaleta matale? adăugă el, bâțâind din cap și compunându-și o grimasă demnă de un film mut.

— Apăi, dacă-ți trebe, vino. Că nu pot să te las să faci pe 'mneatale, nu? Doar să dai tălică la o parte ligheanul ăla de stă acum pe budă. Am pus niște prosoape la înmuiat, să le spăl mâine de dimineață, când o veni apa caldă.

— Ce, tanti, nu avem apă caldă? Deloc?! exclamă Stratan, simțindu-se dintr-odată din cale afară de transpirat și murdar.

— Nțz. Că repară nu'ș ce mama ciorilor sclifosita aia de se mută la cinci, deasupra lu' tanti Eleonora. N-ai matale idee ce gălăgie fuse acia peste zi. Ciocane, bubuieli, mașini de găurit... noroc că tanti e mai surdă decât toaca de la Sfântul Spiridon, că altfel nu știu ce se făcea, pufni femeia, expresia chipului ei ca o lună plină oglindind o foarte îndreptățită nemulțumire cetățenească.

☆ ☆ ☆

Prins în amorțeala mijlocului de săptămână, parterul blocului moțăia prizonier între mirosuri grase și zgomote casnice.

— Ai grijă, domn' Stratan, să nu-ți prinzi mâinile sau să te curentezi, se îngrijoră Sanda Dudulea, văzându-și vecinul cum se pregătește să plece cu ușile de la ascensor deschise.

— N-avea grijă, tanti, că din copilărie și până acum n-am uitat cum se face, râse Stratan, apăsând pe contactele automate care ar fi trebuit să-i spună liftului că poate pleca în siguranță, ușile fiind bine închise.

Ascensorul porni doar pentru a se opri în clipa următoare.

— Vezi, tanti? spuse Stratan, sărind din cabina oprită la jumătatea palierului. Să te dai cu liftul e ca mersul pe bicicletă sau înotul; nu se uită niciodată.

Femeia clătină din cap, dojenindu-l cu degetul arătător. Nu o dată i se întâmplase să urce pe scări din cauza vreunui împielițat de copil, care nu găsise altceva mai bun de făcut decât să hâțâie ascensorul în sus și în jos până îl stricase.

— Dacă zici matale, așa trebe să fie, că doar ești om cu carte, spuse ea încruntată, dându-se mai aproape să privească în dreptunghiul de întuneric ce se căsca la nici doi pași înaintea ei.

— Cu carte, tanti, dar fără cine știe ce parte, ridică Stratan din umeri, izbucnind în același timp în râs. Acum, fii dumneata bună și luminează-mi drumul cât cobor eu să-mi iau cheile, da?

Sanda Dudulea fu cuprinsă de îndoială. Dacă i se întâmpla ceva tânărului, dacă se găsea liftul să pornească chiar și așa, cu ușile deschise?

— Bine, domn' Stratan, numai să aveți grijă, da? rosti în cele din urmă, aprinzând lanterna pe care o luase cu ea, o ruginitură rămasă de pe urma defunctului ei soț. Puțul liftului se lumină, dezvăluind un strat de praf amestecat cu gunoaie de tot felul.

Paul Stratan sări înăuntru.

— Tanti, rosti el după câteva clipe de tăcere, cred că pe aici nu s-a făcut curat de câțiva ani buni.

Aplecat de spate, să nu se atingă de cablurile atârnând ale cabinei, Stratan porni să-și facă loc prin maldărul de gunoaie. Pachete goale și mucuri de țigări, o sticlă de plastic și câteva doze de bere aplatizate se împrăștiară care încotro.

— Domn' Stratan, vezi că trecuși de ele, se impacientă Sanda Dudulea, prinzând pentru o clipă în conul de lumină al lanternei mănuchiul de chei. Acolo, lângă abțepeldul ăla cu scripca, adăugă ea, venind mai aproape cu lanterna.

— Ia te uită, un bilet de intrare la Festivalul George Enescu, spuse Stratan ridicând de jos un dreptunghi de hârtie lucioasă purtând imaginea unei viori, aflat în apropierea legăturii de chei. Mă întreb cine l-o fi pierdut și în ce condiții, zise el, scuturându-l de praf.

— Ce-i ăla, domn' Stratan? se dădu mai aproape Sanda Dudulea.

— Nimic, tanti, murmură el, strângând biletul între degete așa cum ar fi făcut-o dacă în locul lui s-ar fi aflat un arcuș de vioară.

M-am decis, tată, se auzi el exclamând din pivnița cu amintiri îngropate, *renunț, nu mă mai înscriu la Politehnică și mă fac violonist.*

Vrei să dai la Conservator? îi răspunse vocea tatălui său, repetând aceleași cuvinte pe care i le spusese în urmă cu mai bine de douăzeci de ani. *Nu ești cam bătrân pentru asta?* Tonul tatălui deveni aspru, cuvintele lui tot atâtea rigle de calcul și control: *Paul, ai șaisprezece ani, ești clasa a unsprezecea, mă aștept de la tine la mai multă minte și maturitate decât dai dovadă în momentul de față. Când crezi că vei apuca să te pregătești suficient de bine pentru a le-o lua înainte celor care au studiat muzica încă din copilărie?*

Scăldat în lumina galbenă a lanternei ținută de Sanda Dudulea, chipul lui Paul Stratan se boți în copia rânjetului rebel de atunci: *Dar cine a zis, tată, ceva de Conservator? Nu zic, e frumoasă muzica clasică, dar sincer, nu e pentru mine. Cu riscul să-ți par incult, de ce să cânt Șostakovici care, atunci când nu sună a mort zici că-i marș, iar când e marș zici că e unul funebru, când aș putea să mă dedic jazz-ului, muzicii vii, să devin asemenea lui Billy Bang* – râsul gros, din toată inima, al tatălui său îl opri, făcându-l să-și piardă șirul gândurilor.

Spune-mi – că poate n-am înțeles eu bine – vrei să renunți la facultate pentru a te face lăutar? mârâi vocea părintească. *Mă întreb ce ar zice biata maică-ta, fie-i țărâna ușoară, dacă te-ar auzi ce spui.* Tatăl continuă în șoaptă, punând exact atâta durere și dezamăgire în voce cât trebuia pentru a-și vedea dorința îndeplinită: *Probabil că ar muri încă o dată, biata de ea, de rușine,*

să-și vadă odorul cântând la nunți, cu suta de lei lipită cu scuipat pe frunte.

Dar, tată, nu despre nunți este vorba, ci despre jazz! strigă juniorul Stratan, strivit de capcana anilor, știind, atunci ca și acum, că lupta era pierdută.

— S-a întâmplat ceva, domn' Stratan? veni de sus glasul Sandei Dudulea văzând că vecinul ei a rămas ca vițelul la poarta nouă, uitându-se la un petic de hârtie.

— Nimic, tanti Sanda, spuse el. Întocmai ca o hârtie de muște unsă cu miere amestecată cu otravă, amintirea acelei zile nu-i dădea drumul, obligându-l să retrăiască momentul de lașitate de care dăduse dovadă. Cum ar fi arătat viața lui dacă și-ar fi înfruntat tatăl, dacă ar fi făcut după mintea lui, aia imatură. *Căci, vorba aia, mai bine să regreți lucrurile pe care le-ai făcut, decât cele pe care nu le-ai făcut.*

Ia te uită, puteam să jur că erau mai aproape de atât, mormăi Stratan, uitându-se chiorâș la cheile aflate la cel puțin doi metri distanță. Făcu un pas, al doilea, apoi pe al treilea, convins că o să dea cu capul de zidul ce mărginea puțul liftului. *Nici o șansă ca înăuntru să fie atâta spațiu.* Numai cine n-a transportat vreodată o bicicletă cu ascensorul se putea îndoi de acest fapt.

— Și iată că totuși se poate, rosti Stratan, recuperându-și cheile.

Dădu să se întoarcă, apoi se răzgândi. *Oare ce văgăună or fi lăsat în urma lor nenorociții de au construit blocul?* se întrebă, pipăind cu brațele întinse întunericul ce se întindea înaintea lui.

— Tanti Sanda, poți să-mi luminezi puțin aici? strigă el. Privi în urmă și rămase stupefiat. În spate, acolo unde ar fi trebuit să se afle ușa pe care coborâse, doar un pătrat de lumină de dimensiunea unei mărci poștale se mai putea vedea.

Era ca și cum el, Paul Stratan, s-ar fi aflat pe podeaua unui siloz agricol și ar fi privit către unica fereastră aflată undeva sub acoperiș.

— Mi-or fi sărit lentilele de contact și n-am băgat de seamă, bâigui el prima explicație care îi veni în minte, știind prea bine că nu era adevărat. Lentilele erau la locul lor; dacă strângea din pleoape, le putea simți prezența.

O intuiție bruscă îl străfulgeră: cei câțiva pași pe care îi făcuse îl îndepărtaseră sute de metri, poate și mai mult, de locul unde Sanda Dudulea îl aștepta cu lanterna aprinsă. Ceea ce în urmă cu câteva minute l-ar fi făcut să râdă în hohote, acum îi apărea într-o nouă lumină: în spatele înșelătoriei numită „realitate" se întindea o altă lume, una în mijlocul căreia se nimerise să cadă. Ceea ce oamenilor le apărea sub forma unui lift inofensiv, de partea cealaltă a realității se transforma într-o peșteră fără sfârșit.

O știa și o simțea în fiecare fibră a trupului său. Din nu se știe ce motiv, trăsese paiul scurt. Între el și casa lui încetaseră să mai fie doar patru etaje și o ușă ale cărei chei le pierduse, ci un deșert de negură plin cu pericole nebănuite. Oricine îl adusese aici nu o făcuse pentru a-l vedea întorcându-se la jumătatea drumului. Stratan își reluă mersul, încercând pe cât posibil să țină drumul drept.

Nu apucă să facă mai mult de zece pași, că înainte îi apăru o perdea făcută parcă din filamente de lumină captivă.

Iată și punctul terminus. Mă întreb ce o fi pe partea cealaltă, gândi Stratan, pășind printre razele filigranate.

☆ ☆ ☆

— Ia te uită, lume nouă, auzi Stratan pe cineva zicând.

— E îngrămăditul ăla de la patru, cu mutră de popă tuns, am uitat cum îi zicea, îi ținu o altă voce isonul celei dintâi.

— Este domnul Paul Stratan. Te rog să fii cuviincios, rosti primul glas.

Stratan se uită în jur, încercând să dea un sens celor ce se întindeau sub ochii lui. Doi bărbați dispuși în jurul unei mese de snooker îl priveau țintă.

Pe Stratan dădu să îl pufnească râsul. Dintr-un banc prost să fi fost scoasă întreaga scenă și cei doi nu s-ar fi situat mai tare de atât în antiteză unul față de celălalt. În timp ce primul, un bărbat înalt și slab, reprezenta întruchiparea englezului stilat, cel de al doilea, un burtos la bustul gol, arhetipul mitocanului balcanic.

— Da, ai dreptate, el trebuie să fie! exclamă burtosul trăgându-se de bretelele ce îi țineau să nu-i cadă pantalonii în care era îmbrăcat. Elasticul se întinse, apoi își reveni la loc cu un *plici!* sonor, marcând mameloanele căpcăunului cu două dungi roșii.

Stratan rămase ca trăsnit în loc. În capătul unei văgăuni care pornea de sub blocul în care trăia, doi indivizi păreau să-l cunoască.

— Știți, începu el, făcând o jumătate de pas înainte, îmi pare că m-am rătăcit...

— Așa este băiete, te-ai rătăcit, dar nu acum, ci cândva în trecut, îl întrerupse bărbatul fără cămașă, scărpinându-se cu unghiile în buricul înconjurat de fire de păr cârlionțat. Azi, din contră, ai regăsit drumul, spuse el, punându-se vârtos pe râs.

— Nu-l lua în seamă pe domnul Florescu, îi zâmbi lui Stratan primul bărbat, că așa e dânsul; îi place să se distreze pe socoteala noilor veniți.

Florescu..., îngână în sinea lui Stratan, răscolindu-și memoria în căutarea tuturor celor pe care îi cunoscuse sub acest nume.

— Că tu, Duduleo, oi fi fo plantă nevinovată, rânji căpcăunul, făcând semn partenerului să continue jocul.

Stratan simți că i se înmoaie picioarele. *Am auzit bine, Dudulea? Soțul Sandei?!* bâigui el, recunoscând fără echivoc pe chipul bărbatului cu alură de lord englez trăsăturile fostului său vecin.

— Sunt... mm-mort? îngăimă el, abia deschizându-și buzele.

— Da și nu, spuse Dudulea, lovind cu tacul într-o bilă roșie. Aceasta se ciocni de una neagră, pe care o trimise într-unul dintre buzunarele aflate în capătul mesei. Da, pentru că orice legătură între tine și adevăratul Paul Stratan a încetat din clipa în care ai devenit conștient de tine însuți. Nu, deoarece, așa cum poți vedea și singur, ești încă viu.

Dudulea scoase bila neagră din plasa buzunarului, așezând-o în același loc de dinainte.

— Aoleu, omule, se amestecă burtosul, zici că ești o babă la priveghi, așa nu-ți tace melița. Dă mai repede în bilele alea, că m-ai disperat de cât stai să le potrivești.

Făcându-se că nu îl aude pe Florescu, Dudulea se întoarse către Stratan:

— Spune-mi, care e ultimul lucru de care îți aduci aminte înainte de a intra aici?

— Ăăă, drumul prin beznă, dacă așa ceva se poate numi amintit, ridică din umeri Stratan în chip de scuză.

— Și înainte? rosti Dudulea.

Stratan își umezi buzele căutând o exprimare care să nu-i creeze probleme și mai mari.

— Ajutat de soția dumneavoastră, Sanda – chipul lui Dudulea se înnegură, între sprâncene apărându-i o cută – am coborât în puțul liftului pentru a-mi recupera cheile pe care le scăpasem din neatenție.

— Sanda, tot așa cum o știm? se interesă sec Dudulea.

— Tot, domnule, se grăbi Stratan să-i dea dreptate vecinului pe care îl știa de mort. Sănătoasă și voinică precum o cunoașteți.

— Și cu gura mare, spuse fără chef Dudulea, întorcându-se pentru a lovi cu tacul în bilele aflate pe masă. Nimeri într-o bilă roșie, dar o rată pe cea neagră.

— Mulțam, Gheorghiță, ești un gentilom, să moară mama! izbucni burtosul, grăbindu-se să intre la masă.

De unde îmi este mie cunoscut meltanul ăsta? își zise Stratan trăgând cu ochiul la Florescu. *Că sigur l-am mai văzut undeva, atât doar că nu reușesc să îmi aduc aminte unde...*

— Povestește-mi puțin cum au decurs lucrurile, rosti Dudulea apropiindu-se de Stratan, că mă îndoiesc că vreun regret legat de nevastă-mea te-a adus aici.

Paul Stratan se uită iute la Dudulea, apoi la burtosul care muncea cu sârg la bilele aflate pe masă, și se decise că ar fi de preferat să omită excursia pe care o făcuse în apartamentul Sandei.

— Nu-i cine știe ce de povestit, spuse el, evitând să privească în direcția lui Dudulea. Din neatenție, mi-au căzut cheile în golul liftului și m-am dus să le iau. Neavând pe altcineva pe cine să rog să-mi împrumute un patent, numărul oamenilor din bloc pe care îi cunosc fiind relativ redus, am apelat la soția dumneavoastră să mă ajute.

— Iar cum nevastă-mea n-ar scăpa pentru nimic în lume o ocazie să aibă cu ce să se laude celorlalte cumetre, a acceptat și te-a însoțit, zâmbi Dudulea.

Paul Stratan se uită pe furiș la fostul lui vecin. Se simțea, probabil din cauza îmbrăcămintii lui Dudulea – pantaloni de stofă, cămașă albă și vestă –, întocmai ca un școlar adus în biroul directorului pentru a fi mustrat. Vocea îi sună puțin mai mult decât o șoaptă:

— Am oprit liftul între etaje, am coborât să-mi iau cheile și... iată-mă aici.

— În tot acest timp nu reții vreun moment în care să te fi încercat vreun sentiment de lipsă, vreo nostalgie?

Stratan tresări.

— Da, aveți dreptate, spuse el. Am avut un astfel de moment când am văzut pe jos un bilet de intrare la Festivalul George Enescu.

Surâse încurcat, ca de un lucru rușinos:

— A fost o vreme în viața mea când m-am gândit că aș putea deveni muzician. Nu mă pricepeam eu cine știe ce, mai mult scârțâiam decât cântam, dar simțeam că acela ar fi putut fi drumul meu.

Dudulea schimbă o privire cu burtosul, care îi răspunse înapoi cu o ridicare din umeri.

— Vioară? întrebă Dudulea după câteva clipe de tăcere.

— Da și nu, zâmbi Stratan. Da, pentru că instrumentul de care mă simțeam atras era într-adevăr vioara. Nu, pentru că nu mă interesa absolut nimic din repertoriul obișnuit al unui violonist. Nu voiam să cânt nici Enescu și nici Mozart, ci jazz și blues.

La auzul cuvintelor lui Stratan, Florescu puse tacul pe masă și li se alătură.

— Dubioasă alegere, domn' Șpaganini, râse el aranjându-și pe pipăite pantalonii transpirați de burta revărsată. De ce nu chitară electrică, trompetă sau țacțafon? Oricare dintre ele mi s-ar fi părut mai potrivită pentru jazz decât vioara.

— Habar n-am. Vioara o simțeam potrivită pentru mine și basta. Surâse amintirii: Nu vă puteți închipui cum era. Ori de câte ori închideam ochii, mă vedeam pe scenă purtat de ritmul colegilor de orchestră, strecurându-mă cu vioara pe lângă ei, completându-i cu înfloriturile măiestre, lăsându-i la rândul lor să mă completeze.

Scutură din mână, parcă alungând o muscă.

— Ce vrei? Minte de puștan, visuri pe măsură.

Dudulea arătă către spațiul încăperii cu gestul unui director de hotel prezentând unui invitat sala de festivități:

— Spune-mi, unde crezi că te afli?

Stratan privi la gardul înalt ce înconjura locul în care se aflau. Din sârmă oțelită, bordat de o bandă de reflectoare cu lumină crudă, dădea impresia unei săli de operații amenajată în aer liber.

— Având în vedere că dumneavoastră sunteți mort și că pe dânsul nu îl cunosc – brusc, ochii lui Stratan se măriră, lăsând să se vadă albul sclerei – nu se poate, bâigui el.

— Cred că te-a recunoscut, îi spuse Dudulea burtosului.

— Domnul Florescu? bâigui Stratan.

— Chiar el, rosti căpcăunul apucându-se de bretele cu aerul unui vechil mulțumit de sine.

— Domnul *Constantin* Florescu? exclamă Stratan, apropiindu-se pentru a-și vedea mai bine interlocutorul.

— În persoană, confirmă burtosul.

— Dar este imposibil! strigă Stratan, luându-l pe Dudulea ca martor. Cu dânsul m-am întâlnit în dimineața aceasta și în niciun caz nu arăta – *ca un porc mutant cu bretele*, se auzi Stratan gândind – așa..., adăugă el, linia gurii descriindu-i un arc al disprețului.

— Dar cum arăta? rânji Florescu, făcându-i cu ochiul lui Dudulea.

— Slab, îmbrăcat în costum la două rânduri, pantofi de piele...

— Și un par înfipt în cur să nu-i cadă chiloții, interveni Florescu, bulversându-i gândurile lui Stratan și făcându-l să rânjească fără voia lui.

— Dacă spuneți dumneavoastră, pufni Stratan pe nări ca să nu izbucnească în râs la amintirea ținutei bățoase a vecinului său de deasupra.

Dudulea arătă către burtos:

— Dacă nu mă înșel, rosti el, spui că domnul Florescu, cu care te-ai întâlnit în dimineața aceasta, este într-o oarecare măsură diferit de prietenul nostru de acolo, corect?

— O afirmație sub niciun aspect hazardată! aproape că strigă Stratan.

Așa cum nici tu nu prea semeni cu mârlanul pe care l-am cunoscut, reuși el, în sfârșit, să pună în cuvinte senzația nedefinită ce nu îi dăduse pace din primul moment când îl recunoscuse pe Dudulea.

— Știți, nici pe dumneavoastră nu țin minte să vă fi văzut prea des în pantaloni de stofă și vestă, jucând snooker. Din contră, dacă memoria nu-mi joacă vreo festă, erați nelipsit de pe banca din fața blocului, îmbrăcat în pijama, jucând table la un leu partida.

— Două jocuri fundamental înrudite, tablele și snookerul, clătină din cap Florescu, cu aerul cuiva enunțând un adevăr general valabil.

Dudulea îi făcu cu ochiul, apoi se întoarse către Stratan:

— Care spuneai că este presupunerea ta asupra locului în care te afli?

— Unul mort, dar viu, altul viu, dar opusul celui pe care îl cunosc... singurul lucru la care mă duce mintea e o navă spațială extraterestră, îi răspunse Stratan ridicând din umeri.

— Nu-i rău, surâse Dudulea, întorcându-se către Florescu.

— Nu-i rău deloc, îi ținu isonul acesta, având în vedere cât mi-a trebuit mie pentru a mă convinge că n-am nimerit la balamuc, secția furioși irecuperabili.

— Deci? interveni Stratan, privind când la Dudulea, când la Florescu.

Dudulea se mulțumi să surâdă.

— Nu-ți spune nimic diferența dintre cum ne știi și cum ne găsești aici?

— În afară de faptul că fiecare dintre voi reprezintă exact opusul celui pe care îl cunosc? se oțărî Stratan.

— Exact, rosti Dudulea.

— Hai, nu-l mai chinui, zâmbi Florescu. Spune-i despre ce-i vorba.

Dudulea își privi partenerul de joc.

— Este uimitor cu câtă poftă de viață ne naștem. Suficient de multă pentru a ne ajunge unei întregi existențe de renunțări și lașități, spuse el, așezându-și tacul înapoi în suportul de lângă perete.

— Mă tem că nu înțeleg, șopti Stratan văzând că Dudulea se scufundă în tăcere.

— E simplu, reluă acesta, privirea rămânându-i ațintită undeva departe de gardul împrejmuitor. Ori de câte ori ne seacă în suflet regretul că n-am făcut una sau alta, o bucată din noi se desprinde și cade la pământ.

— Cade la pământ? bâigui Stratan.

— Întocmai, spuse Dudulea. Gândurile, ca orice altă formă de energie din univers, se supun și ele gravitației. De exemplu, iată, adăugă el, deschizând o cutie dreptunghiulară ce aducea cu un tomberon de gunoi, ceva ce ți-a aparținut în urmă cu o oră și ceva.

— Ce e aia? se răsti Stratan, uitându-se la mâinile lui Dudulea.

— Ia și convinge-te de unul singur, îi răspunse acesta, punându-i în palmă un ghemotoc din hârtie roz.

Pe loc, Stratan simți o sfâșietoare nevoie de a folosi toaleta.

— Eh, putea fi și mai rău de atât, se auzi spunând cu voce tare. Putea să mă doară și stomacul, nu doar să mă piș pe mine.

Am zis aceste cuvinte când mă întorceam de la serviciu și mi-au căzut cheile în puțul liftului, îngăimă în sinea lui Stratan, holbându-se la hârtia mototolită ce îi trimitea în trup o senzație despre care știa că nu mai este adevărată.

Dudulea îi puse lui Stratan o mână pe umăr. Smuls din gânduri, tânărul aruncă cocoloșul ca pe ceva murdar.

— Dacă așa stau lucrurile, atunci cine ești tu, cine e el... cine sunt eu? șopti Paul Stratan, trăgându-se un pas în spate.

— Atunci când cad la pământ, undele cerebrale sunt de două feluri: gânduri diverse, ca cel pe care l-ai retrăit puțin mai devreme, și oameni, atunci când intensitatea regretelor este mare. Ca să răspund întrebării tale, noi cei de aici suntem amputări ale spiritelor celor ce continuă să-și ducă mai departe viețile lor prăpădite, îi răspunse Dudulea.

— Vieți, spuneți? îl țintui Stratan cu privirea. Dacă e așa, cu dumneavoastră cum rămâne? Din câte știu eu, nu mai există niciun alt Gheorghe Dudulea care să continue pe undeva vreo viață. Sunteți mort și îngropat! V-am văzut când vă scoteau să vă ducă la cimitir.

— Ai rămâne surprins, și eu împreună cu tine, câți Dudulea or bântui aiurea prin lume, la câte regrete m-au încercat, însă eu, cel care mă vezi aici, sunt rezultatul unei nopți în care mi-am regăsit carnetul de note din școala generală.

Dudulea clătină din cap, șoptind mai mult pentru sine:

— Din a cincea și până-n a opta, numai zece pe linie la matematică și fizică. Nu conta că până la școală mergeam pe jos cinci kilometri dus, cinci întors, fie iarnă, fie vară, iar când veneam acasă mă lua tata să-l ajut la treburile gospodăriei, eu tot îmi găseam timp de învățat. Tăcu, privirea întorcându-i-se în trecut, la imagini doar de el știute.

Într-un târziu, continuă:

— Apoi, a venit liceul, primul chiul, prima bere, prima fată... cu care apoi m-am însurat. Și iată cum o viață care se anunța o adevărată croazieră în necunoscut s-a încheiat înainte de a începe. Uzina a luat locul facultății, berea locul vinului de colecție și tablele locul biliardului.

— Snooker-ului, țărane, se răsti Florescu, ochii zâmbindu-i însă. Vai de steaua ta, când ai intrat pe ușă habar n-aveai să faci diferența între o suliță și un tac – tot un drac credeai că sunt – și acum una-două te aud semnalizând situații de *touching balls*, a dracului pielea pe tine.

Stratan privi la fostul lui vecin, recunoscând în trăsăturile lui stilate pe necioplitul care juca table pe bancă, în fața blocului. Se întoarse către Florescu, a cărui poftă de viață contrasta la antipozi cu morga înțepenită a celui pe care îl știa. Își aduse aminte de vioara pe care nu ajunsese să și-o cumpere vreodată și își dădu seama unde se afla.

— Și acum? întrebă el. De sus, din locurile unde erau amplasate, reflectoarele îl scăldau în lumina lor, anihilându-i orice fărâmă de umbră pe care ar fi putut s-o lase în urmă.

— Te poți întoarce de unde ai venit, începu Dudulea, alegându-și cu atenție vorbele.

— Asta însemnând că...? aruncă fără să se întoarcă Stratan, cercetând bezna de dincolo de plasa de sârmă.

— Asta însemnând că tu și cel care a rămas în urmă veți redeveni încă o dată una și aceeași ființă, tu continuând să-i

trăiești viața lui anostă, el să regrete că nu și-a urmat pasiunea de-a cânta la vioară, spuse Dudulea făcându-se că nu observă nerăbdarea din glasul celuilalt.

— Să înțeleg că pot să mă întorc? murmură Stratan.

— Fără nicio problemă, îi răspunse Dudulea. E suficient să te înapoiezi pe unde ai venit și totul va reveni la normal. Să nu îți fie frică de drumul de întoarcere și de întunericul pe care îl străbate. Între noi și ei nu se află nimic, doar o pustie și scufundată în beznă Vale a Plângerii.

— Îmi voi mai aduce aminte de cele petrecute aici?

Dudulea clătină din cap, pe chip oglindindu-i-se tristețea.

— Mă tem că nu, spuse el.

— Ce altceva mai pot face? rosti Stratan, continuând să privească afară.

— În gard există o spărtură. Poți să ieși prin ea și să iei un autobuz care mai trece din când în când pe-aici. Are stație vreo cinzeci de pași mai încolo, spuse Dudulea.

— Ce autobuz?!

— Unul argintiu, de zici că-i făcut din foaie de ozeneu, cu domnișoare în fustițe scurte servind berică la halbă și mititei cât pulanul de polițist, interveni Florescu, bătându-și burdihanul cu palmele.

— Sau cu toate culegerile de matematică și fizică tipărite vreodată, completă Dudulea.

— Și ce se întâmplă când ajungi la concluzia că ai mâncat toți micii și ai băut toate berile pe care ți le-ai dorit vreodată, că ai rezolvat toate problemele de matematică și fizică pe care voiai să le rezolvi, sau că ai cântat la vioară toate melodiile cunoscute și necunoscute după care ai tânjit atâta vreme? întrebă Stratan, scormonindu-l cu privirea pe Dudulea.

— Jucăm în trei, învingătorul la masă, râse Florescu, aplecându-se pentru a lovi într-o nouă bilă.

Funie de nisip, ață de gheață

de Györfi-Deák György

Nu mi-a plăcut niciodată fizica lichidelor. Nepseru, Profu' de specialitate, m-a întrebat: De ce? Pentru că este un domeniu al haosului, lipsit de un model bine pus la punct. Felul cum se comportă gazele a fost lămurit demult de Van der Waals, iar despre structura solidului nu merită să discutăm, deoarece atomii stau atât de disciplinat în nodurile rețelei metalice, încât devin de neclintit, ca o falangă macedoneană care desfide orice inamic. Dar lichidele sunt mult mai parșive. Iar cea mai șmecheră dintre toate este apa. Mult mai șmecheră decât Profu', care nici el nu era picat în cap. Mi-a spus:

— Geniule, ai de ales: pici și tot repeți examenul până ți se face barba albă ori îți iei lucrare de licență la mine, eventual și doctoratul.

Curat șantaj, dar tata și mama nu sunt milionari, le mai stau pe cap soră-mea și frate-meu, acasă abia avem după ce bea apă, așa că bursa îmi e necesară ca aerul. Iar Nepseru o fi al dracului de pretențios, dar de sub mâna lui au ieșit numai directori de institute și membri ai Academiei. Nevoia stoarce apă și din piatră seacă, așa că m-am predat necondiționat în mâna inamicului.

Am regretat imediat în momentul când mi-a dictat subiectul.

— Variaţia punctului de îngheţ funcţie de timp? l-am întrebat pe un ton atât de tâmp, de parcă mi-ar fi dezvăluit că mă filmează cu camera ascunsă.

Toată lumea ştie că în condiţii normale, presiune 760 mm coloană de mercur, altitudine zero metri, apa îngheaţă la zero grade Celsius, indiferent dacă e luni, marţi, miercuri sau joi.

Însă Nepseru avea propria sa teorie.

— Tinere, toată lumea e convinsă că încălzirea globală provoacă topirea gheţarilor. De fapt, tu vei demonstra că procesul decurge tocmai invers; apa îngheaţă tot mai greu datorită faptului că punctul ei de îngheţ a început să coboare.

Măi, ce chestie! Adică e simplu, dar genial. Din clipa aceea l-am privit pe Prof cu mai mult respect. Orice opinie, orice punct de vedere implică un anumit grad de relativitate, dar o răsturnare a perspectivei de o asemenea manieră l-ar fi lăsat şi pe Galileo cu gura căscată. Cum ar fi rămas şi dacă ar fi auzit replica Marlenei Dietrich la întrebarea reporterului care o pisa la cap cu teoriile lui Einstein: „Spune-mi, drăguţule, la ce oră se opreşte gara din Viena la expresul de Istanbul"?

— Nu mai este zero? m-am minunat cu jumătate de glas.

— Ohoho! De vreo jumătate de secol. Dacă nu mă înşel, acum a ajuns undeva pe la –0,007 grade Celsius. Nu-mi dau seama de ce. Datorită extragerii susţinute de apă grea şi sărăcirii în deuteriu şi tritiu? Ca urmare a depolarizanţilor folosiţi la dedurizarea apei? Sub acţiunea autopolimerizării induse de perturbaţiile radio din domeniul microundelor?

— Telefoanele mobile?

— S-ar putea. Haş-doi-o-ul e o moleculă bizară, arată ca o mică antenă de televiziune, cine ştie ce posturi prinde şi ce reacţii are?

— Și cum voi studia variația? Unde găsesc apă de acum o sută, o mie de ani, un milion de ani?

— La vară vei fora în Groenlanda. Am auzit că danezele sunt niște fetițe dezghețate. Apoi, la iarnă, le vei duce dorul și vei studia mostrele trimise din Antarctica. Și nu uita de cristale.

— Ce cristale?

— De ghips, de sulfat de cupru, tot ce a legat de sine niște molecule de apă când a început să se ordoneze, să crească. Cristalele sunt, de fapt, un fel de conserve care-și păstrează sarea... în suc propriu. Încălzește-le și vei afla cum arăta ceea ce se numea apă în Cretacic sau chiar mai devreme, în primele clipe ale orogenezei. Vorba poetului: vei călători până în era de început, când nu era lume pricepută și nici minte s-o priceapă.

— Voi scrie o istorie a apei? m-am minunat.

— Hai, nu te îmbăta cu apă rece, că până să primești Nobelul va curge încă multă apă pe gârlă. Pune-te pe învățat, că înainte de toate ai de trecut un examen cu mine. Abia atunci vom vedea în ce ape te scalzi.

Am ieșit din cabinet vesel nevoie mare. Mi-am ridicat privirea către cer, unde câțiva nori pufoși leneveau în slavă. Am scos mobilul și am sunat-o pe Iordana.

— Voi fi celebru! mi-am anunțat iubita. Vom deveni bogați, am adăugat pentru un plus de efect.

— Valea! râse ea. Minți de-ngheață apele...

Cum să-i spun că noi suntem alcătuiți din apă în proporție de peste 65%? Și că, de fapt, studiul pe care speram să-l fac era unul al apei despre... apă? Poate că mințeam, într-adevăr. Dar la ce naiba de temperatură ar putea să înghețe apa, în aceste condiții speciale?

Cumpără și Dăruiește o revistă **CSF**
unui copil care iubește să citească!

Amazoanele

de Cristian Cârstoiu

Femeia stătea în mijlocul străzii, privind curioasă forfota din jur. Își roti privirea spre piața care se întrezărea prin puhoiul de lume și decise să se îndrepte într-acolo. Trecu pe lângă un grup de adolescenți care întoarseră capul după ea, iar unul dintre ei făcu un comentariu al cărui ton făcea inutilă traducerea automată pentru a-l înțelege. Grăbi pasul, fără să aibă totuși un motiv real.

Piața centrală a orașului era închisă traficului auto. În mijloc trona o fântână arteziană care împroșca mai multe jeturi de apă cu o coregrafie destul de simplă, dar acest lucru nu conta pentru cei câțiva copii care se zbenguiau pentru a se răcori cât de cât. Se apropie studiindu-i curioasă, dar păstrând o distanță rezonabilă pentru a nu ridica suspiciuni în rândul mamelor. Stătu așa preț de cinci, poate zece minute, observând oamenii. Își concentră atenția pe clădirile care se profilau la orizont și alese una de culoare cărămizie, cu ferestre mari, către care își îndreptă pașii.

Bulevardul care înconjura circular piața era plin de mașini la acea oră târzie a după-amiezii și vizitatoarea căută un loc prin care să treacă de partea cealaltă. Se alătură unui grup mai numeros și în cele din urmă ajunse în fața clădirii. Ușa principală se deschise automat când se apropie și, odată intrată, simți un curent de aer rece izbind-o în față. Era și

cazul, jacheta izotermă pe care o purta o avertizase că în curând va ajunge la limita capacității de compensare și pentru că o oprise pentru a-i economisi energia, începuse să i se facă tot mai cald.

Holul foarte lung era mărginit de o parte și de alta de spații separate cu panouri mari de sticlă, prin care putea vedea tot felul de mărfuri viu colorate. Pe stânga era un spațiu cu haine, iar lângă el se afla un altul în care erau expuse animale sintetice de mici dimensiuni și cópii la scară redusă ale unor vehicule de forme variate. Remarcă prezența câtorva copii, băieți și fete, care utilizau cu îndemânare obiectele respective. Parcurse unul câte unul toate spațiile din clădire, căutând un magazin de arme, dar nu găsi niciunul. De altfel, dintre cei pe care-i văzuse, aproape nimeni nu părea să poarte armă, sau cel puțin nu o avea la vedere.

— Cauți ceva anume? auzi o voce în spatele ei, tradusă prompt de insertul auricular.

Se întoarse și zări un bărbat cam de vârsta ei, care o privea insistent. Sau poate era doar curiozitate?

— Te pot ajuta, continuă el. Nu ești de pe-aici, așa-i?

— Jerr behr horth? *Se vede?* se auzi din microdifuzorul de pe rama ochelarilor.

— Ua-ha-ha! Ce tare! De unde ești?

— Alr mohun doab. *De departe.*

— Te grăbești undeva? Ai vrea să bem o cafea?

Femeia ezită puțin, insertul auricular neavând un termen adecvat pentru *cafea*. Dar nu avu nevoie de mai mult – înțelese ce voia bărbatul.

— Adjar. *Da.*

— Cum te cheamă? Eu sunt Alex.

— Ghorrbun. Pronunță *rr* cu un sunet puternic gutural.

☆ ☆ ☆

Douăzeci și patru de ore mai târziu, femeia se afla alături de alte trei, într-o sală relativ mică, în anexa rezidențială.

— Nu am remarcat, practic, deloc arme la purtător, relata una dintre tovarășele ei. Doar ocazional, la anumiți oameni îmbrăcați în ceea ce păreau a fi niște uniforme. Oricum, acestea au doar rol distinctiv, din câte mi-am dat seama, nu oferă nicio protecție în lupta corp la corp.

— Surse de hrană? întrebă cea care părea a fi liderul micului grup.

— Abundente. Există spații speciale unde hrana nepreparată este stocată și oamenii se duc și aleg ce-și doresc. Și există și alte locuri unde ți se aduce hrana gata pentru a fi consumată.

— Hrană gata preparată... Interesant. În fine, a avut altcineva vreo experiență sensibil diferită? Ceva special, anume?

— Am avut o discuție foarte interesantă cu unul dintre bărbații lor, zise Ghorrbun.

— O-ho-ho... Ai făcut deja o primă cucerire?

Celelalte chicotiră amuzate.

— A, nici pe departe. Eram doar curioasă care e ritualul lor de curtare.

— Atât? N-aveai și alte „curiozități"... nesatisfăcute?

Cea care vorbi făcu cu ochiul, cu subînțeles.

— N-o băga în seamă, hai, spune-ne! o îndemnă comandanta.

— Deci, m-a dus într-un spațiu din acelea despre care vorbea Harrthan mai devreme, doar că mâncarea preparată era reprezentată mai mult de hrană uscată sau chestii foarte dulci. În fine, m-a întrebat cum îmi place *cafeaua*. Am răspuns „Standard", ca să nu am surprize. Și-a luat și el una.

Apoi ne-am așezat la o masă și am vorbit. Era foarte curios despre translatorul portabil. Nu l-am lăsat să-l studieze, nicio grijă, completă ea văzând privirea intrigată a celorlalte.

— Ce este „cafeaua" asta de care zici? N-am reținut.

— E o băutură. De culoare foarte închisă, cam la fel cu rah-has-jurk, dar e foarte amară și fierbinte.

— Stai, stai un pic. Zici că ritualul de curtare constă în oferirea unei băuturi amare și fierbinți?

Pe fața celei care vorbise se putea citi dezgustul.

— E clar, zise comandanta, a cărei grimasă arăta același sentiment dezaprobator. Privi prin hublou spre planeta albastră, înainte de a concluziona: trebuie cuceriți și civilizați. Nu cred că vor putea opune cine știe ce rezistență.

Vânătorul de zâne

de Sergiu Someșan

Sala în care mă aflam părea la fel de mare ca puntea de comandă a unui crucișător interstelar. Așteptam deja de un sfert de oră și studiasem pe toate părțile contractul pe care urma să îl semnez. În fond, era simplu: mi se încredința conducerea unei navete spațiale individuale și în termen de trei ani, dacă reușeam să vânez pentru proprietari cel puțin zece zâne, devenea proprietatea mea exclusivă. Din documentația anexată părea a fi ultimul tip și dotată cu tot ce era nevoie pentru a rezista singur în spațiu trei ani. Plictiseala avea să mă omoare în cei trei ani, nu lipsa de mâncare, apă sau combustibil, și de-asta se găseau destul de greu piloți pentru asemenea misiuni. Dar eu luasem abia de trei luni licența pentru brevet pe navetă individuală și cred că starea mea actuală putea fi caracterizată cel mai bine prin cuvintele... șomer de lux!

Credeam că voi găsi curse ușoare prin apropierea Pământului, fiindcă nu-mi plăcea deloc ideea să mă pierd ani în șir prin depărtările Galaxiei ca să satisfac moftur ile bogătanilor. Dar după trei luni am fost contactat de un avocat care, se pare, știa foarte bine situația mea financiară, fiindcă m-a lovit la fix cu precontractul lui.

Deja mă săturasem de așteptare, când ușa de mărimea unei porți de cetate s-a deschis și în cameră au pătruns trei indi-

vizi însoțiți de avocatul care mă agățase cu câteva zile înainte.

— Domnule Tim Warren, bănuiesc că ați avut timp să studiați bine contractul, de când așteptați. După cum vedeți, nu are niciun fel de clauze ascunse și nu așteptăm de la dumneavoastră decât să aduceți zece zâne, iar această minunată navetă va deveni proprietatea dumneavoastră.

Cei trei care îl însoțeau s-au așezat și ei, iar unul dintre ei a pus pe masă o colivie de argint în care se găsea o zână. Era cenușie și părea pe moarte. Văzându-mi privirea, omul îmi spuse de parcă s-ar fi scuzat:

— Știu că pare că-i pe ducă și cred că mai are numai două-trei zile de trăit, dar am observat că drăciile astea aduc noroc până în ultima lor clipă de viață, așa că am adus-o cu mine ca să ne ajute și să fie totul bine, a spus el.

Bănuiesc că toată lumea știe ce sunt zânele. Sau, mă rog, măcar a auzit de ele, fiindcă nu știe nimeni ce sunt cu adevărat. Cu mulți ani în urmă, cineva a captat în spațiu un ghem de energie, l-a pus într-o colivie Faraday și l-a adus pe Pământ. Din nu se știe ce motiv, când a ajuns pe Pământ, ghemul de energie sau creatură, ce-o fi fost, s-a transformat în ceea ce, mai apoi, oamenii au denumit zâne. Arătau ca niște zâne din poveștile pentru copii de pe vremuri, aveau și aripi de un albastru transparent, dar nu puteau zbura prea mult cu ele. Nu mâncau nimic, dar erau pline de energie și parcă însuflețeau casa în care se aflau.

Poate că a fost numai o coincidență, dar apoi, în numai un an, omul care a cumpărat pe un preț de nimic zâna de la primul proprietar a devenit miliardar. De aici până să se nască legenda că zânele aduc noroc nu a mai fost decât un pas. Prețurile zânelor au urcat până la cer, problema era că nu prea se găseau. A început o vânătoare sălbatică prin toată

Galaxia, dar nimeni nu știa unde anume ar putea fi găsite și erau întâlnite cu totul întâmplător. Așa cum pe vremuri fusese goana după aur, acum începuse goana după zâne. Asta cu atât mai mult cu cât, după aproximativ trei ani, mureau. Mai întâi, de unde la început aveau un colorit superb și o energie contaminantă, după doi ani și ceva începeau să devină tot mai cenușii și mai apatice, apoi, cam la trei ani după ce erau aduse pe Terra, în cele din urmă „mureau", iar în urma lor nu rămânea nici măcar un fir de păr.

Deoarece contractele serioase încă se semnau pe hârtie cu filigran, spre a dovedi într-un fel seriozitatea lor, avocatul întinse spre mine teancul celor patru contracte originale și îmi înmână un stilou din aur.

Am ezitat mult cu stiloul deasupra locului unde trebuia să semnez și, deși știam că nu există cale de întoarcere, mă simțeam prea ușor manipulat.

Am ridicat ochii și am văzut în colivia de pe masă mânuțele mici ale zânei ținându-se de gratii. Mă privea cu ochi triști și parcă puțin albaștri, de parcă ar fi adâncit toată culoarea de altădată în ochișorii aceia minunați.

— Semnez, am spus și am văzut cum toți patru oftează ușurați, semn că nebuni ca mine nu se găseau chiar pe toate drumurile. Semnez, dar cu o condiție, am adăugat și am văzut cum, brusc, le-au căzut fețele.

Am arătat spre colivia cu zâna și am spus:

— Tot ați spus că e pe moarte, așa că aș vrea să mi-o dați mie, să o iau cu mine în spațiu. Măcar câteva zile, cât mai trăiește, să îmi țină de urât.

Proprietarul avu o clipă de ezitare, dar primi un ghiont de la cel care stătea lângă el, așa că împinse fără nicio urmă de regret colivia spre mine.

Aș vrea să fiu poet ca să pot descrie bucuria pe care am citit-o în ochii zânei, dar cum nu sunt, pot doar să vă spun că n-am văzut nicio ființă omenească bucurându-se atât de mult. Dacă ar fi după mine, aș schimba din dicționar explicația pentru cuvântul „bucurie" cu o fotografie de-a ei.

Am semnat toate exemplarele din contract, pe unul l-am pus în buzunar și am plecat spre astroport. Echipa de tehnicieni mi-a predat naveta, iar eu am găsit un loc convenabil pentru colivia cu zâna, apoi am cerut aprobarea de la turnul de control pentru decolare. Era un moment al zilei cam aglomerat, așa că a trebuit să aștept vreo două ore până s-a ivit o fereastră și pentru naveta mea.

Dar apoi, în mai puțin de o oră, am ajuns pe orbita lui Marte. Chiar că se mișca bine mica mea Rândunică, drept pentru care așa am hotărât să-i pun numele.

După ce am setat traiectoria până dincolo de orbita lui Neptun, când urma să fac primul salt, m-am întors către zână, care părea cuprinsă de o veselie aparte, chiar și așa, cenușie cum era.

M-am apropiat suficient de mult până am putut să o privesc de aproape în ochi. Mi s-a părut că îmi face semn să vin mai lângă ea, așa că mi-am lipit fruntea de gratiile coliviei de argint. Am văzut o ușoară concentrare în ochișorii ei și mi s-a părut că prin minte trece gândul „afară", fără să-mi dau seama dacă l-am gândit chiar eu sau, cumva, mi l-a transmis micuța creatură.

Dar ce aveam de pierdut dacă o lăsam liberă prin cabină? Așa că am deschis ușa coliviei. În loc să profite de noua libertate, a venit și și-a lipit fruntea de a mea și am auzit din nou, parcă în mintea mea, „afară, acolo!", iar cu mânuța ei mică a arătat spre unul dintre hublourile navetei.

„Te rooog!", am auzit în minte și-am hotărât: la urma urmei, ce-am avut și ce-am pierdut?

Am pregătit sasul și am echilibrat presiunile, convins că o voi pierde pe vecie. În loc de asta, am zărit-o prin hublou foarte veselă și înclinându-și mâinile spre mine în semn de mulțumire. I-am făcut cu mâna, mi-a răspuns și m-am întors la treburile mele. Aș fi vrut să o bag înăuntru până la primul salt, ca să nu o pierd de tot, dar mai era până atunci, așa că am inventat tot felul de jocuri cu ea.

La un moment dat, după câteva ore petrecute afară, am văzut că prinde iarăși culoare, exact ca o zână proaspăt adusă pe Pământ și mi-am zis că singurul lucru bun din tot contractul semnat era faptul că cerusem zâna drept bonus.

Și printre vânătorii de zâne umblă tot felul de legende, unele adevărate, dar cele mai multe simple mituri... – era să zic... urbane, dar, cum ne găseam în spațiu, probabil că sună mai bine... mituri stelare.

Cel mai persistent dintre ele era acela care zicea că în partea sudică a Galaxiei se găseau cele mai multe zâne. Și că erau așa de curioase, încât veneau singure la naveta ta, nu trebuia să alergi după ele să le vânezi.

M-am hotărât să fac prima dată o încercare în direcția aceea. Combustibil aveam la discreție, iar cei optzeci de mii de ani-lumină până acolo îi puteam acoperi din cel mult patru-cinci salturi. Adevărul este că cele câteva zile necesare între două salturi treceau greu, dar cu ajutorul zânei și al jocurilor inițiate de ea, speram să le parcurg mai ușor. Cu condiția să o pot păcăli să revină în navetă.

Așa că m-am dus lângă hublou și când m-a văzut s-a apropiat imediat. Altfel, joaca ei preferată părea să constea în a face o mulțime de cercuri în jurul navetei. Mi-am lipit capul de sticla hubloului și am încercat să-i transmit mintal

gândul „hai înăuntru!". Cum părea să nu priceapă, am arătat spre sasul pe unde îi dăduse drumul și a dat încântată din cap. Am făcut toate pregătirile și în câteva minute a fost înăuntru. Se comporta ca un mic animal de casă, drăgăstos, fiindcă se agăță de gâtul meu și păru că nu mai are de gând să se dea plecată.

Deși aveam două fotolii dotate cu tot ce era nevoie pentru a rezista cât mai bine saltului cuantic, mi-a fost frică să o instalez de una singură într-unul dintre ele. Am programat naveta pentru salt și i-am pliat aripile cât de bine am putut, am luat-o în brațe, apoi am apăsat butonul de salt.

Ca de obicei, în timpul saltului sunt ceva trepidații dure și îți pierzi pentru câteva secunde cunoștința, dar, spre bucuria mea, când mi-am revenit, am văzut că zâna era intactă. I-am dat drumul să zburde prin cabină, apoi, după un timp, am lăsat-o iarăși afară, în spațiu.

Devenea de-a dreptul înfloritoare cu fiecare zi care trecea și înainte de următorul salt am chemat-o mai repede înăuntru, pentru a încerca să comunic telepatic cu ea.

Spre uimirea mea, am constatat că ne facem înțeleși destul de repede. Doar cu cuvintele abstracte a fost ceva mai greu, dar ne-am descurcat și cu ele. În cele din urmă mi-a mărturisit că o cheamă Melita, evident, dacă am înțeles eu bine. Oricum, apelativul ne-a plăcut amândurora, așa că așa i-a rămas numele.

Într-un final, am ajuns să vorbim aproape normal, dar nu prin sunete, ci prin telepatie, iar intervalul dintre salturi era ceva atât de minunat, încât aproape că mi-aș fi dorit ca voiajul meu interstelar să nu se mai termine niciodată.

La un moment dat am întrebat-o de ce, atunci când sunt în spațiu, zânele au forma unor globuri de energie – despre care se vorbea de multă vreme pe Terra, sub denumirea de

fulgere globulare –, iar când ajung pe Pământ se transformă în niște zâne mici și minunate?

— Explicația e mai simplă decât îți poți imagina: prima dintre noi, atunci când a fost adusă pe Pământ, a fost dusă într-o cameră unde se găsea un televizor la care rula un minunat film de desene animate. Iar personajul principal al acestuia era o zână care făcea minuni și fapte bune. Ei i s-a părut că ar fi o idee bună și ar fi iubită mai mult de cei care o dețineau, dacă ar lua formă de zână.

— Bine, am spus eu, așa s-a întâmplat cu prima, dar următoarele de ce au luat aceeași formă?

A părut un pic încurcată, dar în cele din urmă mi-a explicat că toate ghemurile de energie pot comunica între ele.

— Prin telepatie? am întrebat eu.

— Nu chiar telepatie, e ceva mai complicat, dar cândva voi încerca să îți explic.

Odată, stând cu ea ghemuită la pieptul meu, m-a întrebat:

— Ți-ar plăcea să fiu la fel de mare ca tine? Adică, să fiu o fată normală?

Am rămas uimit și câteva clipe nici n-am putut vorbi, dar cred că și-a dat seama imediat câtă bucurie mi-ar produce dacă ar putea realiza o asemenea transformare.

— Și cum ai s-o faci?

— E mai complicat, dar voi încerca să-ți explic, iar unde nu înțelegi, mă întrebi, da?

S-a apropiat de fruntea mea și a început să îmi spună că ceea ce numeam noi zâne erau, de fapt, ființe din carne și oase, numai că aveau proprietatea de a se putea diviza în șapte entități diferite. Dintre ele, numai una era cea principală, iar restul erau simple concentrări de energie care puteau lua formă de zâne, la o adică, dar nu puteau comunica. Din cauza asta erau numite zâne sălbatice și bântuiau peste

tot prin Univers, trimise de zânele principale pentru a explora și pentru a transmite informații celorlalte.

Cu buzele ei mici m-a sărutat inocent pe frunte și m-a întrebat:

— Acum ai înțeles cum o să fac?

— Nu, am răspuns eu sincer.

— Chem șase zâne sălbatice și o să iau pentru tine o formă normală. Fiindcă adevărul este că și noi ne simțim mai bine când suntem complete.

A ieșit din navetă ca să „dea alarma", am înțeles eu, dar probabil că a făcut cu totul altceva.

În numai câteva ore, în jurul navetei au început să se adune fulgere globulare de energie și, când s-au strâns șase, mi-a făcut semn să le dau voie să intre înăuntru.

Încălcam toate protocoalele zborului în spațiu, care îmi explicau ca la copiii de grădiniță cum să procedez: să introduc numai câte o zână, sălbatică sau nu, să o închid într-o cușcă Faraday și abia apoi să dau drumul la următoarea.

Dar ori eram foarte naiv, ori mă prostise Melita cu totul, drept pentru care le-am dat drumul înăuntru la toate șase, la grămadă și după ce au intrat, Melita m-a rugat să mă întorc cu spatele, fiindcă voia să-mi facă o surpriză.

Am făcut întocmai și am auzit tot felul de foșnete și chicote, iar când, în cele din urmă, mi-a dat voie să mă întorc, am rămas pur și simplu blocat: cea mai frumoasă fată din viața mea era acolo, la un metru distanță de mine, goală și acoperită foarte puțin de aripile ei semitransparente.

A privit un timp, încântată, la uimirea și plăcerea pe care le citea în ochii mei, apoi a întrebat, de data aceasta cu o voce cât se poate de normală:

— Ei, îți place ce vezi?

N-am găsit cuvinte să-mi exprim emoția, așa că m-am apropiat de ea și am strâns-o în brațe, să mă conving că este reală și nu doar un ghem de energie. Era cât se poate de reală și aproape că nici nu mi-am dat seama când buzele noastre s-au întâlnit.

În cele din urmă, când ne-am recăpătat amândoi răsuflarea, mi-a spus:

— De fapt, asta voiam să te rog, încă de prima dată când voi deveni de mărimea ta: să mă înveți să sărut! Asta fiindcă peste tot pe unde am fost, la toate televizoarele, vedeam numai filme cu oameni care se sărută și m-am gândit că trebuie să fie ceva foarte plăcut, din moment ce o fac atât de des.

— Și este? am întrebat, făcând pe naivul.

— Este minunat! Așa că... mai vreau!

După ce am epuizat stocul de sărutări pe vreo trei zile, am început să stăm iar de vorbă, de data asta mai ușor, pentru că se putea exprima prin cuvinte.

Văzând cât de minunată este, nu m-am putut abține și în cele din urmă i-am spus:

— Și totuși, aș vrea să știu cum de ești așa de minunată. Parcă ai fi fost construită exact după gustul meu.

A chicotit un timp, apoi, ezitând, în cele din urmă mi-a mărturisit:

— Pentru mine, ca formă de energie, îmi este foarte ușor să accesez energia din creierul tău. Am văzut, astfel, care ar fi idealul tău de fată, așa că, iată-mă! Exact cum m-ai vrut!

Mi-a explicat că undeva există și o planetă populată numai cu zâne, unde nu se găsesc masculi. De fapt, din câte mi-a explicat, nici măcar nu existau sexe diferite. Doar zâne și atât, iar înmulțirea o fac printr-un fel de diviziune, dar subiectul părea prea complicat, așa că l-am abandonat. Existau și bărbați, mi-a spus ea, la fel cum eram eu, de pe pla-

neta de pe care veneam eu, care ajunseseră acolo din întâmplare, tot în căutare de zâne. Ele i-au oprit pe planetă, dar nu trăiau mult; după cel mult un an, mureau, exact cum se întâmpla pe Pământ cu zânele.

— Și cum se explică faptul că voi vă puteți transforma ba în energie, ba în formă materială?

Mi-a luat mâna și mi-a ridicat-o până în dreptul ochilor:

— Mâna asta a ta, deși pare foarte materială, este, de fapt, o formă foarte condensată de energie. În Univers totul este energie. Dar cu noi Universul a fost mai generos și ne-a învățat să trecem dintr-o stare în alta. Sau poate că asta a fost evoluția noastră. Poate și noi am fost niște maimuțe energetice, cu milioane de ani în urmă, dar am reușit să devenim zâne, nu oameni. Dacă vrei, te pot învăța și pe tine să te transformi în energie, dar nu cred că are rost, fiindcă, dacă suntem energie, nu avem niciun simț și ar fi păcat să nu ne mai putem săruta.

Am fost de acord cu ea, am sărutat-o iarăși și i-am mângâiat sânii feciorelnici, care parcă pocneau de dorința de a vedea cât mai mult în jurul lor. Mă jucam cu ei și mi-am adus aminte de un banc pe tema asta, de pe Pământ.

„La o petrecere, o doamnă cam decoltată îl ia la rost pe cel cu care dansa:

— Pot să știu și eu de ce te holbezi la sânii mei?!

— Mă scuzați, doamnă, dar... ei au început!"

Cu toată părerea mea de rău, în cele din urmă mi-am adus aminte că am un contract semnat și că va trebui să mă țin de el. I-am explicat despre ce este vorba și a dat nepăsătoare din mână.

— Hai să mergem mai întâi pe planeta mea și să-ți fac rost de câte zâne vrei, fiindcă adevărul este că și lor le place să călătorească și să vadă locuri noi.

M-am încruntat:

— Sincer să fiu, parcă nu mi-ar conveni ca o minunăție ca tine să încapă pe mâinile vreunui moș libidinos, care să se bucure de farmecele ei numai fiindcă are bani.

— Nici asta nu ar fi o problemă, mi-a spus ea. O să duci numai zâne sălbatice, care nu se pot transforma în fete de mărimea mea. Vor rămâne zâne mici și cu asta gata, tu te-ai achitat de partea ta de contract, iar noi rămânem cu o navetă perfectă cu care putem vizita tot Universul. Fiindcă Universul acesta este plin de minuni.

— Posibil să existe multe minuni prin Univers, dar vreau să îți spun de pe acum că niciuna din ele nu te întrece, i-am spus și am ajuns la concluzia că, zână sau nu, tot era sensibilă la complimente.

La următorul salt am ajuns la planeta ei, care nici măcar nu avea nume. Abia după ce am coborât pe sol, mi-am dat seama că planeta nu era diferită de altele pe care le văzusem.

Melita m-a condus în capitală, unde mii de zâne de mărime normală se plimbau nepăsătoare de colo-colo. La un moment dat m-am întâlnit și cu un bărbat, cam de vârsta mea, și l-am oprit. Părea cenușiu la față și avea ochii înfundați în orbite.

— Oho, lume nouă, m-a salutat el, după care s-a prezentat. Eu sunt Robert și, dacă am noroc, mai am vreo trei luni de trăit.

— Păi de ce? am întrebat eu, de-a dreptul consternat de felul cum arăta.

— Pentru că lumea e nedreaptă și eu fac parte din ea.

Ne-am așezat la o terasă, cu Melita lângă noi și am început să-l descos, cu gândul că poate voi reuși să dezleg misterul morții lor atât de timpurii.

— Pe planeta asta fără nume, Planeta Zânelor îi zicem noi, sunt 64 de bărbați de pe Terra. Cu tine suntem, acum, 65. Toți am venit să capturăm zâne și să ne îmbogățim și în loc de asta noi am fost cei capturați, fiindcă un bărbat, aici, se vinde la un preț astronomic. Cu prețul unui bărbat proaspăt sosit poți să-ți cumperi tot ce-ți dorești, așa că îți dai seama ce căutare avem. Ne lasă să umblăm peste tot, de parcă am fi liberi. Atât doar că aparținem cuiva și că ne-au confiscat navetele.

A ridicat mâneca și mi-a arătat un tatuaj pe mână.

M-am întors spre Melita și am întrebat-o:

— Așa se procedează aici?

Puțin rușinată, a dat aprobator din cap.

— Nu-s toate la fel de bune ca mine, chiar dacă se numesc zâne. Dar eu promit să nu te vând niciodată, chiar dacă mi-ar oferi cineva toată planeta pentru tine.

Robert și-a tras sufletul și a zis:

— Când eram copil, străbunicul mi-a spus o poveste japoneză în care un pescar în căutare de pește ajunge pe o insulă tare îndepărtată. Spre surpriza lui, acolo toți oamenii aveau un singur ochi, așa că pescarul nostru se gândește să se lase de pescuit și să îl ademenească pe omul cu un singur ochi pe insula lui și să-l arate lumii, pentru bani.

Zis și făcut, așa că a încercat să îl ademenească pe barca lui și să-i viziteze insula.

— Vin cu plăcere, a spus omul cu un singur ochi, dar aș fi onorat dacă întâi ai vrea să îmi cunoști familia. Le-ai face o mare plăcere. După ce a ajuns cu el acasă, l-a închis într-o cușcă și îl arăta, pentru un ban, celor dornici să vadă o asemenea curiozitate. Cam așa am pățit și noi, după câte văd.

Ne-am despărțit de el, dar am rămas tot cu gândul la paloarea lui. Nu mai știam de unde, dar îmi părea tare cunoscută.

Pe drum, mi-a venit o idee, așa că am rugat-o pe Melita:

— Aș vrea să îmi vizitez naveta, dacă se poate!

S-a oprit ca lovită în cap și m-a întors cu fața spre ea, iar ochii i s-au umplut instantaneu de lacrimi:

— Tim, spune-mi, te rog, că nu mă părăsești! Te rog, spune-mi că nu vrei să faci asta!

Nu am ținut cont că strada pe care ne aflam era aglomerată. Am întors-o cu fața spre mine și am sărutat-o lung, ca atunci când făcusem asta prima dată, apoi am întrebat-o:

— Spuneai că îmi poți citi gândurile! Spune-mi, ai găsit vreo urmă de gând că aș vrea să plec de lângă tine?

A clătinat din cap:

— Nici vorbă de așa ceva, dar tot mi-e frică. Fără tine aș fi ca moartă. M-aș transforma în praf stelar și nimic mai mult.

— Melita, am liniștit-o eu, ești cel mai frumos lucru care mi s-a întâmplat în viață. Nu voi renunța niciodată la tine, doar dacă aș muri!

— Atunci voi avea grijă să nu mori! Acum hai la navetă.

Am ajuns la astroport și am urcat în navetă, cu Melita lângă mine. Aveam nevoie de două lucruri de acolo, fiindcă îmi adusesem aminte unde mai văzusem paloarea cenușie de pe chipul lui Robert: la un pilot care se întorsese pe Pământ cu scutul antiradiații distrus de o coliziune.

Am demontat busola și contorul de radiații de pe bordul navetei și le-am luat cu mine afară. Dacă busola se comporta ca un fier inert și rămânea în orice poziție o puneam, contorul de radiații a început să țiuie ca apucat de streche când am ieșit.

Țiuia așa de tare, că Melita a intrat în navetă ca să scape de zgomotul asurzitor. Am intrat și eu înapoi și, cu un zâmbet larg pe chip, i-am comunicat vestea cea mare:

— Am descoperit enigma morții oamenilor pe planeta voastră și a zânelor pe Terra. Ce mă mir e că încă n-a descoperit nimeni asta, fiindcă e la mintea copiilor.

— Explică-mi, a exclamat ea curioasă.

— Voi, zânele, sunteți energie și vă hrăniți cu energie. Terra este înconjurată de două centuri Van Allen care protejează Pământul de radiațiile nocive. Zânele se hrănesc cu energie cosmică și dacă aceasta nu mai ajunge la ele, e normal ca în cele din urmă, după ce își epuizează rezervele proprii de energie, să moară.

Melita a asimilat informațiile, am văzut asta pe fruntea ei, pe care apărea o dungă groasă, semn că se gândește adânc.

În cele din urmă, după ce a priceput informația, a întrebat:

— Bine, și atunci oamenii de pe planeta noastră?

— Exact din motivul opus: centurile Van Allen care protejează ființele vii de pe Pământ sunt generate de câmpul magnetic al Terrei. Planeta voastră nu are un astfel de câmp pentru a forma centuri protectoare. Din cauza asta voi puteți prospera și vă hrăniți cu energia cosmică. Dar oamenii mor. Mor de boala radiațiilor.

— Și se poate rezolva problema asta?

— Da. Și încă foarte simplu!

— Tim, știi că te iubesc foarte mult, dar nu te cred atât de genial încât să soluționezi o problemă care există de sute de ani.

Am zâmbit ușor și am întrebat-o:

— Cât rezistă zânele fără să fie alimentate de energie cosmică?

— Doi, cel mult trei ani, apoi se epuizează.

— Ei, atunci ar trebui ca fiecare cumpărător de zâne să semneze un contract ca în fiecare an să le ducă pe zâne dincolo de centurile Van Allen, vreme de cel puțin o lună sau

oricum, cât este nevoie pentru ca ele să-și refacă rezerva de energie.

— Ar fi perfect așa, a bătut Melita din palme. Dar cu oamenii cum facem?

Am ridicat din umeri, ca și cum rezolvarea problemei era la îndemâna oricui:

— Peretele navetei mele are cinci centimetri grosime și mă apără perfect de toate radiațiile specifice. Cum ar fi ca specialistele voastre să materializeze câteva sute de hectare din astfel de material și să le plaseze deasupra unor orașe construite numai pentru oameni. Și acolo, în ele, să existe tot ce se află într-un oraș normal de pe Terra: locuințe, magazine, restaurante, cluburi și tot ce mai au ei nevoie. Ei ar fi protejați de radiații, iar zânele ar putea petrece câteva zile împreună cu ei, să se distreze cât vor, fără să fie în pericol. Unora s-ar putea chiar să le placă.

Chiar dacă eram un pic neîncrezător în capacitatea zânelor de a se mobiliza, după ce li s-a explicat despre ce este vorba, în mai puțin de o lună planeta a fost împânzită cu orășele pentru pământeni. Cei care erau în stare prea gravă au murit, totuși, însă cei mai mulți au scăpat și și-au revenit ca prin minune, ajutați și de tratamentele energetice ale zânelor. Interesant este că niciunul dintre ei, chiar dacă li s-a oferit libertatea, n-a fost dornic să se întoarcă pe Terra.

La un moment dat, am făcut și călătoria înapoi spre Terra, transportând cu mine zece zâne sălbatice, ca să scap de-o grijă.

După ce m-am eliberat de sarcini și le-am explicat celor de la companie ce trebuie să facă pentru a le menține în viață, Melita mi-a repetat:

— Fiindcă Universul acesta este plin de minuni, va trebui să îl vizităm pentru a vedea cât mai multe din ele.

— După cum ți-am mai spus, draga mea zână, e posibil să existe multe minuni prin Univers, dar eu vreau să îți spun de pe-acum că niciuna din ele nu te întrece!

A zâmbit încântată, apoi s-a așezat în fotoliul principal de comandă, pentru că, între timp, învățase să conducă naveta aidoma unui pilot profesionist.

— Să pornim! a exclamat ea, încântată de noul rol și de noua ei viață.

Și a apăsat butonul de aprindere a motoarelor.

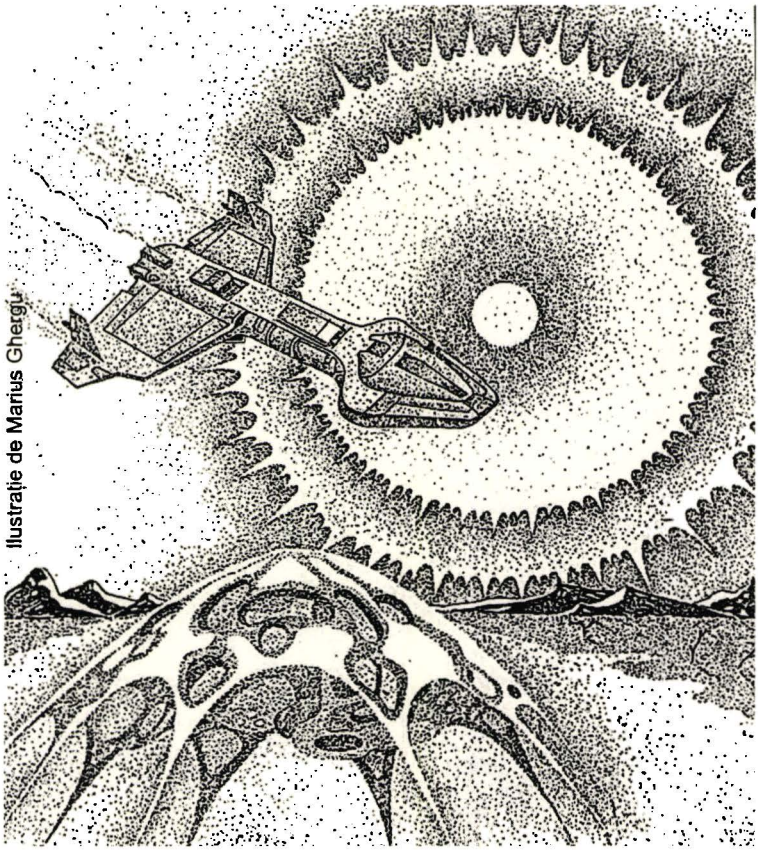

Ilustrație de Marius Ghergu

Dâmbul

de Clara Marinescu

Ningea ușor. Înlăturase perdeaua deja zdrențuită de furiile lui trecute, când o sfâșiase înfigând vârful stiloului în ea. Noul tratament îl calmase și acum privea pe geam, desenând cercuri concentrice perfecte, după ce îl aburise. „Mama m-ar felicita dacă m-ar vedea", gândi el și făcu o grimasă care-i strâmbă trăsăturile încă angelice ale chipului. Era un băiat blond, slăbuț, palid și cu alură nevolnică. Frumos, ați fi spus, pentru că nu-l cunoșteați.

Dincolo de sticla aburită, un peisaj mirific de iarnă se desfășura. Nu era mare diferență între micile priveliști de iarnă înghesuite între pereții sferici ai unui glob găsit pe rafturi prăfuite în magazine și scena din fața sa. Locuia într-o casă lăturalnică, oarecum ferită de ochii vecinilor. Strategic aleasă de mama sa (scuipă când gândul îi preciză numele), pentru ca accesele lui de nebunie să fie înăbușite – nu-i așa? – fără să deranjeze, în șoaptă. „În șoaptă, mereu în șoaptă, în șoaptă, în șoaptă", se strâmbă el din nou, repetând sarcastic cuvintele ei.

Acum? Se distra numărând calm și precis loviturile de cuțit pe care un bărbat masiv, îmbrăcat în haine destul de subțiri (ceea ce ar putea demonstra că avea mașina în apropiere, ar fi spus, de l-ar fi întrebat cineva) le implânta în trupul căzut al unei femei, dincolo de brazii pitici aflați la nu

mai mult de cincizeci de metri depărtare. Deși seară (era abia cinci și patru minute, verifică el ora), băiatul identifică persoana. Era Milan, frizerul micului orășel, un bărbat oacheș, cu mustăcioară scurtă, îngrijită, și părul lins, cu cărare într-o parte. Locuia în partea cealaltă a orașului și băiatul nu se întrebă de ce alesese tocmai acest loc pentru a-și desfășura crima. Pentru că știa. Casa în care el și mama sa se mutaseră fusese nelocuită de mulți ani, iar luminile stinse și convingerea că clădirea e încă pustie îl împinseseră pe frizer să aibă încredere că din partea aceea nu va avea niciun martor.

Numărase șaptesprezece lovituri, femeia nu mai mișca de la a patra și băiatul socotea că mai mult de douăzeci nu avea să depășească. Într-adevăr, la a nouăsprezecea se opri. Îl urmărea acum, curios să vadă cum avea să procedeze mai departe. „Eu aș fi făcut treaba asta lângă lac", gândi copilul. „Știu eu un loc unde este mai adânc, iar stratul de gheață ce-l acoperă e destul de subțire în partea aceea." Aproape că-i veni să strige la Milan când îl văzu pregătindu-și târnăcopul ca să sape o groapă unde să ascundă trupul. *Hey, dude,* pământul e înghețat, ce naiba??

Mama intră pe neașteptate în cameră, ca să-l verifice. Băiatul tresări – în șoaptă, mereu în șoaptă –, dar nu se mișcă de la geam, continuând să deseneze cerculețe concentrice și părând atât de concentrat de munca sa, încât fu lăsat în pace. Femeia îi aranjă în tăcere așternutul, întinzându-l și lăsându-l neted și, mișcându-se încet, atât de încet încât băiatul, care abia aștepta să vadă continuarea întâmplării de afară, scrâșni din dinți de mica furie care îl cuprinse. Mama fredona acum una dintre melodiile acelea obsedante de iarnă, un *Gingle bells* miorlăitor, liniștită, ca și când nimic nu ar fi în neregulă în casa aceea, ca și când băiatul ei ar fi

unul normal, ca și când nu trecuseră doar două zile de când îl băgase cu capul în apă ca să-i potolească strigătele și blestemele, ca și când tratamentul medicamentos pe care copilul îl lua acum nu era unul care să inducă o stare de letargie continuă până și unui mistreț de dimensiuni considerabile, ca și când cântecele ei duioase compuneau aproape veridic o scenă din filmele siropoase de pe Diva și lumea ar fi invidioasă să vadă atâta liniște și pace într-o căsuță mică, dar curată și luminoasă, unde o femeie cu ușoare accese de schizofrenie își educa odrasla să crească „în șoaptă, mereu în șoaptă", neștiind ce monstru își întindea aripile în trupușorul lui firav și, mai ales, neștiind cât rod dădea imaginația băiatului, care deborda de dorința de a-și pune ideile monstruoase în practică. Da, fraza e mare, dar răul care creștea între zidurile acelei căsuțe ascunse pe jumătate în zăpadă este și mai mare. Unghiile lui netăiate se înfipseră în palme, un cârcel îi cuprinse degetul mic al mâinii stângi, când, în sfârșit, după o ultimă privire aruncată în urmă, mama părăsi camera.

Băiatul își azvârli privirea afară, scrutând cu aviditate înserarea care mai pusese un strat de ceață peste vizibilitatea de până atunci. Omul era încă acolo, săpase ceva, o groapă, da, acum se vedea doar scăfârlia lui și, din când în când, vârful târnăcopului atunci când îl ridica deasupra capului. Se făcuse șase. Seara își îngroșase stratul, pregătind venirea nopții, iar băiatul zărea acum doar vagi mișcări îndărătul brazilor. Copacii nu erau, totuși, atât de deși încât să-i obtureze total vederea, de aceea putuse să vadă de la începutul întâmplării până și ceea ce scria pe puloverul criminalului nepriceput. Scria, cu litere galbene, evidențiate, P I N T E R E S T. Citise și văzuse multe filme de acțiune, thrillere, de spionaj. Dar chiar dacă n-ar fi văzut, tot ar fi avut mintea să

nu își propună efectuarea unei crime lângă o casă, fie ea și nelocuită, fără să consulte varianta meteo a prognozei care țipa de câteva zile că stratul de zăpadă se va depune serios (ceea ce implica apariția unor noi probleme, gen urme de pași pe omăt, sânge vizibil) și, mai ales, nu când încă era ziuă. Și... *come on*... să sapi o groapă în pământul înghețat? Era decembrie, totuși!

Avea de gând să urmărească îndeaproape eventualele știri referitoare la această crimă. Când va fi descoperită. Dacă va fi. Și cum va fi. Mâine își va purta pașii în spatele brazilor pitici, ca să vadă cu ochii lui groapa. Mâine, când...

Mama băgă pe ușă capul cu părul pus pe bigudiuri și-i strigă cu vocea cea mai mieroasă:

— Trage draperia de la geam și hai la masă, păpușelule!

Grozav îl irita apelativul acesta. Ca, de fapt, tot ce venea de la arătarea care îi dăduse viață. În loc să-și arate iritarea, grăi papagalicește, privind-o fix:

— Sticla este solidă, amorfă, necristalină, adesea transparentă, cu aplicații practice, tehnologice și decorative diverse (sticlă de geam, sticlărie de masă, optoelectronică etc.). Se obține prin topirea unui amestec format din nisip, sodă și calcar. Cel mai cunoscut tip de sticlă (precum și cel mai vechi) este „sticla de siliciu", având la bază dioxid de siliciu, constituentul primar al nisipului. Dintre multele tipuri de sticlă existente, sticla de geam este cea mai cunoscută. Aceasta este fabricată din circa 75% dioxid de siliciu (SiO_2), oxid de siliciu, (Na_2O) obținut prin descompunerea carbonatului de sodiu (Na_2CO_3), oxid de calciu (CaO), precum și alți câțiva aditivi minori.

Știa că o enerva și asta îl distra teribil. În seara asta chiar avea de gând să pluseze. Maică-sa îl privi blocată câteva secunde în plus, apoi spuse:

— În cinci minute să fii jos.

— Minutul este o unitate de măsură a timpului egală cu a șaizecea parte dintr-o oră sau cu 60 de secunde. Minutul nu este o unitate a SI (sistemul internațional de unități de măsură), fiind totuși acceptată prin folosirea unităților SI. Simbolul pentru minut sau minute este min. Conform definiției UTC (în traducere, timpul universal coordonat) uneori ultimul minut al ultimei zile dintr-o lună poate avea 59 sau 61 secunde. Faptul că o oră are 60 de minute poate fi datorat babilonienilor, care utilizau sistemul de numărare în baza 60 sau sexagesimal.

Insistă să-și termine robotic definiția pe care o reținuse de pe Wikipedia, deși mama sa părăsise camera de la primele lui cuvinte.

☆ ☆ ☆

A doua zi dimineața, devreme, sub pretextul unei plimbări în jurul casei, și pentru că în ajun ninsese serios, fu lăsat să iasă la joacă. Mama plecase, rămăsese acasă cu Marta, bucătăreasa. Avea, cum s-ar zice, mână liberă. Înainte să iasă se asigură că este singur pe tot palierul și intră în camera mamei sale. Un adevărat boudoir. Perdele roz, lenjerie roz, papuci de casă roz, puf și mobilă albă și un singur tablou. Pictat de el, acum ceva timp, nu mult. O adunătură de copaci trântiți pe o pânză, în spatele unei case cu flori la ferestre. Nimeni nu știa că pe locul casei desenate schițase mai întâi o încăpere cu un pat pe care o femeie înjunghiată zăcea. Sângele curgea șiroaie pe un covor roz, pătând podeaua și mânjind minciuna cu un adevăr crud. Apoi, peste încăpere, cu culori mult mai aprinse, desenase casa, mascând schița anterioară. Cu flori la ferestre, da. Floricele, căsuțe, copăcei,

mămică. Scuipă și rânji. Da, aplicase peste culorile ce înfățișau o crimă, altele care să înglobeze scena anterioară, nu care să o șteargă. Căută tacticos în noptiera de lângă pat niște ace, multe, pe care le introduse vertical în perna tot roz, desigur, nu de alta, dar puțin roșu aprins, roșu ca sângele țâșnind din capul mamei sale, ar fi înviorat atmosfera. Pe noptieră se afla încă ceașca cu ceai de cătină pe care mama sa îl bea aproape zilnic și în treacăt scuipă și acolo, apoi introduse arătătorul, ca să amestece lichidul. Umflă perna la loc, pentru ca prezența acelor să nu fie ghicită și părăsi camera.

Se apropie cu băgare de seamă de locul crimei din ajun. Zăpada nu acoperise toate urmele de sânge, dar pașii lui Milan nu se mai zăreau. Pentru un plus de prudență, băiatul încălțase cizmele mamei sale și, pentru ca talpa să apese zăpada cu o greutate de om matur, încărcase un rucsac cu multe cărți din biblioteca lui, pe care îl purta acum în spinare. Nu era destul, el cântărea doar 35 de kilograme, iar mama sa... habar n-avea. Prudența era dictată, bineînțeles, de gândul că poliția va descoperi în cele din urmă crima, va ajunge, probabil, și aici, iar pacostea ce ar cădea pe capul mamei în urma descoperirii pașilor ei pe zăpadă nu i-ar strica deloc... Se aplecă cu atenție, cercetând locul. Se formase acolo un dâmb acoperit cu zăpadă bătătorită. Și băiatul râse iar de prostia criminalului. În cărțile citite, dar și ca urmare a propriei deducții, știa că criminalul se va mai întoarce la locul faptei. Desigur, concluzia nu se aplică tuturor, iar majoritatea e întotdeauna știrbită de câte o excepție.

Nici măcar o dată nu își pusese întrebarea „de ce a recurs frizerul la această faptă?". Niciun gând de compătimire pentru victimă nu îi trecuse prin minte. Nicio remușcare nu

avea pentru că ascunsese fapta și avea curiozitatea aceea morbidă de a vedea cum vor evolua lucrurile.

„Știu. Eu știu tot. Știu că ar trebui să-mi pese. Știu că ar fi trebuit să anunț autoritățile, sau să o anunț pe mama. Știu că nu pot avea încredere în nimeni. Știu că felul în care mă tratează propria mamă este unul dăunător și imoral. Știu că este bolnavă. Știu că se presupune că îi moștenesc boala. Știu că toți doctorii la care am fost mi-au spus că am o inteligență cu mult peste medie, profit din plin de asta. Știu că schizofrenia este o tulburare mentală cronică și severă" – aici fu momentul în care începu să turuie șoptit definiția reținută la o simplă căutare pe google – „care afectează modul în care o persoană gândește, se simte și se comportă. Persoanele cu schizofrenie pare că au pierdut contactul cu realitatea. Deși schizofrenia nu este la fel de comună precum alte tulburări mentale, simptomele pot fi devastatoare. Schizofrenia apare cel mai frecvent între vârstele de 16 și 30 de ani, iar bărbații au tendința de a prezenta simptome la o vârstă mai mică în comparație cu femeile. În multe cazuri, tulburarea se dezvoltă atât de încet, încât individul nu poate identifica simptomele timp de mulți ani. Cu toate acestea, în alte cazuri, schizofrenia poate să apară brusc și să se dezvolte repede. Experții spun că schizofrenia este, probabil, o sumă a mai multor boli." Citise mult despre asta, multe cărți din biblioteca sa fiind despre această boală. Citise destul cât să se lămurească, cu cea mai rece rațiune, că schizofrenia de care suferea era ținută sub control nu atât de tratamentul medicamentos pe care-l urma cu rigurozitate, cât de voința cu care se fălea că ține piept bolii.

Urmele roșiatice de pe zăpadă, dâmbul, dar și pământul ușor răscolit din vecinătate arătau că crima avusese loc, într-adevăr, cu o seară înainte. Bătători locul cu cizmele împrumutate, creând urme destul de grosolane pe zăpadă, care să

dovedească prezența mamei sale la locul crimei. Da, boala presupunea și lipsa emoțiilor, recunoștea că aversiunea față de mama sa se transformase de ceva timp în ceva mult mai grav, nu încerca să se abțină sau să-și analizeze trăirile ori ura față de ea, lua faptul ca pe un dat, ca pe ceva ce trebuia să se întâmple în mod firesc. Mai ales după felul în care ea alesese să se răzbune pe el în momentele de criză. Crizele EI.

Privi spre casă pe deasupra brazilor pitici, urcându-se pe dâmb și văzu cu claritate geamul camerei lui. Numai camera lui avea vedere spre spatele casei, celelalte fiind orientate către sud.

☆ ☆ ☆

„În șoaptă, numai în șoaptă..." auzi ca prin vis și se trezi. Era ajunul Crăciunului și-și reveni brusc din cel mai înfiorător vis pe care-l avusese vreodată. Se duse repede la baie, se spălă pe față și reveni în cameră. Privi pe geam. Într-adevăr, ninsese, ninsese, *yesss!* Va ieși cu tata cu ATV-ul, îi promisese că la prima ninsoare care se va depune îl va învăța să conducă. Ieri îl cumpărase. Era cadoul lui!

Se trânti din nou în pat, analizându-și visul. Doamne, cât de real fusese! Ce anume oare, din ziua anterioară, i-l declanșase? Era atât de cald și bine în casa lui! Părinții lui se iubeau, acum aveau musafiri, camerele erau împodobite cu ornamente de iarnă, ieri lucraseră cu toții la montarea beculețelor. Se auzeau colinde de jos, de la parter și se gândi că Marta chiar avea nevoie de ajutor la bucătărie, deși începuse să gătească încă de ieri. Marta? Nimeni alta decât bunica, ea insista să fie numită astfel. Iar el? Sănătos tun! Nu, nu avea inteligența cu care visul îl împăunase, dar nici prost nu era. De fapt, terminase cu media zece semestrul întâi al clasei a patra. Iar mama... mama lui? „Doamne, mama!",

șopti el cu duioșie, când își reaminti ce cadou îi dăruise cu o zi în urmă. „Mama mea e cea mai bună", șopti el și se grăbi să coboare din pat, în pijama, ca să o caute prin casă. O găsi în camera ei, unde trebăluia după felul ei, fredonând. O sărută pe obraz și o privi. Mama îi zâmbi și îl ciufuli, spunându-i să se grăbească. Da, „păpușelule" îl numea câteodată. Și tare îi plăcea! Ieși pe hol, să urce iar la el, când un gând îl opri. Se întoarse în camera mamei, la perna ei care... chiar era roz și o pipăi cu atenție și înfrigurare, apăsând-o pe toate părțile. Niciun ac nu ieși la iveală. Respiră ușurat și fugi, fără să-i dea explicații mamei sale care, mirată, îl observase.

Pentru că toată lumea era grăbită și ocupată, iar de el nu era nevoie, se îmbrăcă gros, să iasă în curte. Voia să vadă îndeaproape ATV-ul cumpărat de tatăl său și abia aștepta să-l conducă. Era visul său cel mai mare! Zăpada se depusese în strat destul de mare, dar curtea era eliberată deja, căci tata și unchiul ieșiseră să facă pârtie încă de la prima oră. Încă mai fulguia, iar gerul înțepa ușor, soare nu era, dar peisajul de iarnă statornică ce-l înconjura îl umplea de bucurie. Urcă în ATV și, așa cum se aștepta, cheile nu se aflau în contact și zâmbi gândindu-se că tatăl său, prevăzător cum era, nu i le lăsase la îndemână. Căci la nerăbdarea pe care o avea chiar ar fi fost în stare să pornească singur mașinăria, fără vreun însoțitor. Îi cercetă pedalele, volanul și frâna, se așeză pe ambele locuri, ajungea destul de bine la ambreiaj, chiar dacă nu avea înălțimea tatălui său. Apoi se ridică în picioare pe vehicul, privind în depărtare, cu ochii încrețiți de la atât de mult alb. Privi și în spatele curții, spre pâlcul de brazi pitici, și îi încolți un gând.

Trecu de poartă, îndreptându-se spre ei. Acolo, jos, un dâmb care ieri nu exista, se formase. Și pete roșiatice de sânge zăboveau printre bulgării de pământ proaspăt scormoniți.

BD Angoulême

Corespondență de la Dodo Niță, trimisul special al CSF la Festivalul Internațional al Benzii Desenate

La finele anilor '60 banda desenată franco-belgiană cunoștea un avânt fără precedent. De peste 20 de ani, în fiecare săptămână apăreau revistele de BD pentru copii *Vaillant, Spirou, Tintin, Le Journal de Mickey* (pentru a nu le cita decât pe cele mai cumpărate). Din 1959 era publicată, tot săptămânal, și o revistă pentru adolescenți și tineri – *Pilote*.

Unii dintre copiii care citeau benzi desenate în anii '40-'50 s-au făcut mari, dar au continuat să citească BD, ba chiar s-au reunit în asociații și cluburi, au început să editeze reviste *despre* benzi desenate și să monteze expoziții despre cea de-a noua artă.

În anul 1967 avea să fie organizată prima mare expoziție de BD, denumită „10 milioane de imagini" de un anume Claude Moliterni, la Muzeul Artelor Decorative din Paris.

Pe vremea aceea, Francis Groux era consilier municipal în Angoulême, un mic orășel de provincie, dar cu un bogat trecut istoric, fiind amplasat la intersecția unor importante drumuri comerciale. Cititor pasionat de benzi desenate, a format o echipă cu Jean Mardikian, primarul adjunct al Angoulême-ului, responsabil cu cultura și cu Claude Moliterni, marele specialist BD și, în 1972, au organizat la muzeul din oraș o „chenzină a benzii desenate"!

Vreme de două săptămâni au fost programate expoziții și întâlniri cu 14 autori de BD, mulți dintre ei belgieni, care și-au prezentat lucrările, au stat de vorbă cu un public foarte curios și au dat dedicații desenate pe albumele lor.

Încurajați de succesul manifestării – pe parcursul celor două săptămâni au intrat în muzeu mai mulți vizitatori decât cei obișnuiți în tot restul anului – echipa respectivă, susținută de municipalitate, prefectură și mai târziu de Ministerul Culturii și de numeroși sponsori, au organizat, în ianuarie 1974, prima ediție a Festivalului Internațional al Benzii Desenate de la Angoulême!

După aproape 50 de ani, debarcam pe peronul gării de la Angoulême, în martie 2022, pentru a participa la cea de-a 49-a ediție a festivalului, în calitate de trimis special al celei mai bune reviste de SF și BD din România – CSF!

Coborând din tren, pe peron am fost întâmpinat de mascota festivalului, o statuie înaltă de doi metri, dar și de *Blake și Mortimer,* două personaje celebre din lumea celei de-a noua arte.

Am ieșit în fața gării și am admirat un obelisc înălțat în memoria celui mai publicat scenarist al benzii desenate, René Goscinny[1].

Legitimația de presă

Peste două zile, tot acolo voi asista la dezvelirea unei noi statui consacrată seriei *Asterix și Obelix*, desenată de Albert Uderzo, un eveniment major derulat în prezența fiicelor celor doi geniali creatori BD, Sylvie Uderzo și Anne Goscinny, dar și Xavier Bonnefont, primarul Angoulême-ului și a lui Gérard Desaphy, consilier municipal, responsabil cu cultura și relațiile internaționale.

Clădirea Arhivelor — frescă de Schuiten

Pentru a ajunge în centrul vechi al orașului Angoulême trebuie să urci pe strada... Goscinny.

Dincolo de gară se află Arhivele Departamentale, un imens bloc acoperit cu o frescă monumentală – 2000 m²! – reprezentându-l pe Franz Kafka înconjurat de cărți – desenată de François Schuiten[2].

Acolo unde se termină strada Goscinny și începe zona pietonală ești întâmpinat de bustul artistului BD belgian Hergé[3] și pentru orice vizitator al festivalului e o mândrie să se fotografieze alături de el. Când m-am apropiat de bust, am dat peste un vechi prieten, Didier Pasamonik, redactorul șef al site-ului de informații ActuaBD, care transmitea în direct – on-line – pentru cititorii săi.

Statuia lui Hergé

Spre deosebire de alte festivaluri care se derulează într-o singură incintă, festivalul BD de la Angoulême se desfășoară aproape în tot orașul.

Astfel, la muzeul orașului am vizitat superba expoziție consacrată lui René Goscinny, dar și pe cea a autorului japonez de manga Shigeru Mizuki (cu ocazia centenarului său). În catedrală am vizitat o expoziție de BD creștină, iar în piață una a tinerilor creatori de BD.

Mai multe corturi uriașe au fost montate în diverse piațete și acolo se găseau standurile editorilor, unde puteai să achiziționezi mii și mii de titluri de albume BD, iar pe unele dintre ele să primești și o dedicație desenată din partea autorului, cu condiția să fii dispus să stai chiar și câte o oră la coadă la autografe.

Din mers am cumpărat mai multe albume: *Goodbay Ceausescu*, de Romain Dutter și Bouqe, *Angel*, de Christophe Bec și Claudio Montalbano (a cărui acțiune se petrece în Carpați, la... Brancvastel (sic!) și mai ales un superb album antologie, *Les Pioniers de l`Esperance* de Roger Lecureux și Raymond Poivet!

Mergând spre Muzeul Benzii Desenate, aproape la fiecare colț de stradă dai peste o altă frescă cu personaje BD, unele mai mici, altele mai mari, cum e cea de pe strada Font, de 260 m², intitulată „New York pe Charente", care amintește de faptul că metropola americană New York s-a numit la începuturile sale... Nouvelle Angoulême!

Primul sediu al Muzeului Benzii Desenate a fost construit pe malul râului Charente de celebrul architect Roland Castro, la inițiativa Ministrului Culturii din epocă, Jack Lang, care l-a și inaugurat, în ianuarie 1990.

Album Les Pioniers de L'Esperance

După nici 20 de ani, muzeul a devenit neîncăpător și a fost mutat într-un spațiu mai mare, Magelis, pe celălalt mal al râului Charente.

Ca să ajungi de la un sediu la celălalt, trebuie să traversezi un pod pietonal străjuit de un mândru Corto Maltese, înalt de 2,5 metri! Statuia a fost realizată de sculptorii italieni Livio și Luc Benedetti, prieteni ai lui Hugo Pratt și inaugurată pe 14 iunie 2008.

Muzeul Benzii Desenate adăpostește 18.000 de planșe și diverse obiecte cu valoare de patrimoniu. Am vizitat expoziția permanentă care includea desene și planșe vechi de peste 140 de ani, una tematică, *De Popeye a Persepolis*, arătând interferențele dintre cele două arte, cea a cinematografului și cea a benzii desenate, precum și una temporară dedicată artistului Edmond Baudoin[4], care împlinea 80 de ani în acest an și-și donase toată arhiva de planșe originale muzeului.

Statuia lui Colto Maltese

Expoziția Goscinny

Vechiul sediu, botezat „Nava Spațială Moebius", în onoarea marelui creator Jean Giraud – Moebius[5], adăpostește în prezent biblioteca (ce cuprinde 300.000 de titluri de reviste și albume BD!), precum și expoziții temporare. Într-o expoziție tematică, cuprinzând planșe trimise de autori din diverse țări, am găsit și o bandă desenată semnată de un român – Alin Bîlcu Mircea, *Circumstantially*.

Născut în 1969, Alin Bîlcu Mircea este profesor de Arte Plastice la Turda și membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România. Lucrarea expusă la Angoulême este prima sa bandă desenată.

Trecând strada, am ajuns în fața unei clădiri uriașe, Le Nil. În interior am aflat că, vreme de un secol, a fost sediul unei fabrici de hârtie. În prezent este un uriaș și modern spațiu expozițional, fiind expuse sute de planșe BD trimise de copii și tineri din întreaga lume, în cadrul concursului internațional „Prix Jeunes Talents Angoulême 2022".

Premiul II fusese oferit unei anume Diana Vlasa (Elveția). Cum numele mi se părea românesc, am căutat-o cu Google și am găsit-o pe Instagram. Diana Vlasa, născută la Reghin, în 2001, a învățat la Liceul de Artă din Târgu Mureș, iar din anul 2019 domiciliază la Geneva, unde este studentă la Haute Ecole d`Art et de Design.

Dar am întâlnit și o româncă în carne și oase la Angoulême.

Pe perioada festivalului am fost cazat la Hotel du Palais, o clădire din secolul XVIII, fostă mânăstire, situată foarte central, într-o piațetă din spatele tribunalului.

Lucrare de Ana Bogdan

Evident, și aici era organizată o expoziție, pe simezele din restaurant, a unor autori BD din Georgia, care realizaseră albumul *La Melée*.

Auzindu-mă vorbind românește, s-a apropiat de mine o tânără simpatică. Surâzând, mi-a spus „Bună ziua!".

Momentul de surpriză trecut, tânăra s-a recomandat Ana Bogdan și mi-a zis că e româncă, stabilită cu familia în Spania, iar la Angoulême venise cu o bursă Erasmus. Talentată la desen, mi-a trimis ulterior pe e-mail mai multe desene realizate de ea, din care reproducem unul mai sus.

La final, dacă ar fi să descriu doar într-o frază ce am făcut la Festivalul Internațional al Benzii Desenate de la Angoulême (la care am participat a patra oară), ar suna cam așa: am vizitat expoziții superbe, am cumpărat albume BD franțuzești pe care mi le doream de multă vreme, m-am reîntâlnit cu prieteni francezi și belgieni pe care nu-i mai văzusem de destul de mulți ani, *bref*... am avut șansa de a participa la un spectacol al vieții și al artei de care nu am parte decât rareori în viață.

Fresca Margerin

Evident, în momentul realizării acestui articol nu s-au dat publicității cifrele acestei ediții, dar de pe site-ul festivalului am aflat că la ediția din 2020 (în perioada de pandemie manifestarea nu s-a organizat) au participat 350 de edituri și expozanți din 35 de țări, 1600 de autori BD, 990 de ziariști din întreaga lume și aproximativ 200.000 de vizitatori!

Festivalul Internațional al Benzii Desenate de la Angoulême este cea mai mare sărbătoare a benzii desenate din Europa și una dintre cele mai mari din lume!

NOTE:

1) În românește au fost traduse 12 albume din seriile scenarizate de el: *Asterix și Obelix*, *Micuțul Nicolas*, *Lucky Luke* (albumul *Dalton City* a fost tradus de mine).

2) În 1995, François Schuiten și scenaristul său Benoit Peeters au fost invitați de onoare la Salonul Internațional al Benzii Desenate din România – ediția BD Brașov, 1995. La manifestare a fost lansat romanul inedit *Parisul în secolul XX*, de Jules Verne, ale cărui ilustrații interioare erau desenate de... F. Schuiten.

3) 18 albume din seria *Tintin*, imaginată de Hergé, au fost traduse în limba română, din care 5 de subsemnatul.

4) Edmond Baudoin a desenat, printre altele, albumul *Visători picați din lună (Patru genii care au schimbat istoria)*, scenariu Cedric Villani, apărut la Editura Trei.

5) Moebius a fost invitat de onoare la Eurocon Timișoara, 1994.

VISSARION, Ion C. (1879 - 1951)

Țăran autodidact, prozator și inventator, nerealizat din cauza mijloacelor financiare modeste. Născut în localitatea Costeștii-din-Vale, județul Dâmbovița, ca fiu al Ilincăi Sotir Dumitru și al brutarului de origine macedoneană Constantin Vissarion. E crescut de bunica dinspre mamă; la vârsta de 11 ani ajunge ucenic la un cizmar din Titu, de unde fuge și devine, la 16 ani, perceptor în sat, apoi notar, agent veterinar. În 1907 e arestat și acuzat de autoritățile vremii că a fabricat explozibil pentru țăranii răsculați; condamnat la moarte, e grațiat în ultima clipă, datorită intervenției lui I.G. Duca, pe care-l cunoscuse la o întrunire anterioară.

Un an mai târziu, se străduiește să capteze energie electrică din mediul înconjurător, cu ajutorul unor zmee de mari dimensiuni. În 1912 realizează proiectul unui aeroplan intitulat „Vissarion nr. 1", care în fapt e un elicopter. În 1922, ingeniosul inventator își brevetează mai multe patente, printre care *văruitorul Vissarion, bastonul-scaun Vissarion, încălțămintea*

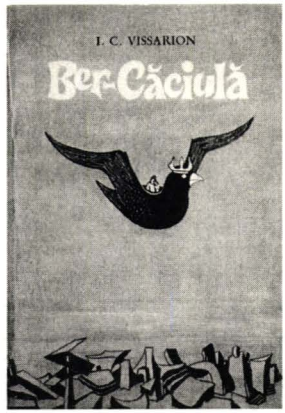

cu ventilație Vissarion. Vreme de câțiva ani se află în corespondență cu celebrul inventator american Thomas Alva Edison.

Autor de nuvele scrise în maniera „literaturii țărănești", promovată la revista „Contemporanul": „Fără pâine" (1912), „Mârlanii" (1912); de altfel, autorul s-a autocaracterizat ca fiind „un scriitor țăran, cum e Maxim Gorki în Rusia". Fire bizară, se pregătește pentru actul creației literare cântând din drâng.

Este creatorul „basmului științific" în literatura română; clădit pe convenții, rezultatul este unul complet neconvențional. Scrie „Zapis împărat" (1914), „Ber-Căciulă împărat" (1928), „Agerul Pământului" (1939), „Ion Cepeleac".

ICV înlocuiește elementul miraculos din basme (covorul zburător, calul năzdrăvan ce se hrănește cu jăratic, fluierul fermecat, iarba fiarelor, oglinzile magice, năframa ca instrument de comunicare la distanță, cu invenții personale, care transformă povestea populară într-o specie a literaturii SF.

Pur și simplu, împărații, craii și prinții din basmele științifice ale scriitorului sunt adevărați inventatori, preocupați de mediul social în care trăiesc, pe care doresc să-l îmbunătățească.

Zapis Împărat, din basmul cu același nume, trăind în țara sorenilor, se angajează ca muncitor la o fabrică de armament din împărăția vecină, a lui Paloș Împărat, un individ războinic ce dorește să cucerească întreaga lume. „Fabrica armelor îngrozitoare" unde ajunge, după anga-

jare, fabrică din care lucrătorii nu mai pot ieși decât morți, este un fel de lagăr, dotat cu camere de sterilizare, înconjurat de sârmă ghimpată prin care circulă curentul electric. Aici se fabrică ghiulele înveninate, țevi care suflă aer otrăvit, mașini înzestrate cu foarfeci uriașe, capabile să taie capetele a sute de oameni deodată, mașini de forma unor șerpi monstruoși, care funcționează „cu foc", sau a unor șoimi ce zboară consumând „apa care arde". Cu ajutorul unui astfel de „șoim", Zapis reușește să revină acasă la timp pentru a respinge atacul armatei lui Paloș Împărat.

Ber-Căciulă, din basmul omonim, își dorește să construiască o lume mai bună, în care să domnească pacea, dragostea și știința adevărată. Pentru realizarea acestui scop, el se închide într-o bibliotecă și inventează un „palat plutitor", o mașină de captat și interpretat visele, un aparat pentru comunicarea la distanță, mai multe motoare acționate de puterea vântului, a apelor curgătoare, a valurilor, pluguri acționate de energia electrică, captată din atmosferă, ba chiar și un *perpetuum mobile*. Utopia visată de împăratul inventator se realizează, într-un final, când toate aceste născociri sunt transpuse în practică; diferențele sociale dintre oameni dispar și, odată cu ele proprietatea privată, banii, poliția, armata, bețivii sunt spânzurați, într-un act inedit de epurare socială, și peste tot miroase a verdeață și a pădure.

„Agerul Pământului" aduce în scenă un fecior de împărat, pe numele său Floreal,

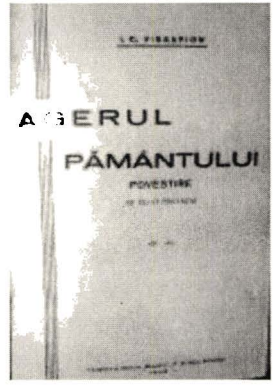

care se face frate de cruce cu Agerul Pământului, un uriaș de peste 200 de stânjeni înălțime; cei doi își propun să scape lumea de zmeii care trăiesc într-o cetate inexpugnabilă, situată pe o insulă izolată. Înzestrată cu o centrală electrică de natură termică, ce folosește energia unui vulcan activ, aceasta este înzestrată cu frigorifere subterane, cu ascensoare, televiziune interioară. Într-un laborator adânc îngropat în subsol, zmeii îl țin prizonier pe savantul Țopler și încă o mulțime de ființe umane, aflate în stare de stază, care sunt readuse la viață numai în caz de necesitate. Aceștia nu au nume, ci numere de înregistrare și au fost lipsiți de personalitate cu ajutorul hipnozei. După mai multe lupte înverșunate, cei doi eroi reușesc să-i învingă pe zmei cu ajutorul acidului cianhidric și al fosgenului, după care îl eliberează pe Țopler. Împreună, pun la cale un plan de transformare a insulei, prin transformarea forțelor naturale de pe insulă în agent electric, cu ajutorul căruia să modifice clima, să realizeze irigații, iluminarea artificială a culturilor în timpul nopții ș.a.m.d.

Ceea ce constituie farmecul basmelor lui ICV e ingenuitatea combinației dintre termenii tehnici și elementele folclorului clasic românesc, care condiționează firul epic, ca în orice poveste, spre un final în care binele învinge întotdeauna.

Alte opere: „Răsculații" (1910; fragment de roman), „Lupii" (1915; piesă de teatru, consacrată răscoalei țărănești din 1907), „Draci și strigoi" (1899), „Scrieri alese" (1959), „Vameșul" (1974).

„Învață de la Scriitori!"
https://www.facebook.com/groups/669186743563933/

Grifonul

de Aurel Cărășel

Grifonul e una dintre puținele ființe mitologice care depășește orizontul lumii antice (pe care l-a dominat, alături de harpie, sirenă, centaur, hipogrif, minotaur, hidră, inorog, gorgonă, dragon) și pătrunde în creștinismul întunecat al Evului Mediu, devenind în anumite cazuri emblematic pentru soldații lui Hristos (în unele biserici europene găsindu-se încă sculpturi și picturi care îl reprezintă).

Denumirea sa e un derivat al cuvântului grecesc „gryphos", care are înțelesul de ***leul vultur***. În antichitatea greacă, leul era considerat regele tuturor animalelor; în combinație cu vulturul, considerat regele văzduhului, a rezultat grifonul, un stăpân absolut al celor două medii de viață mai sus amintite. I se mai spune și Gryph, Gryphon sau Epimacus (specie de grifon având cele patru labe asemănătoare celor ale leului, iar coada e lipsită de smoc).

Arealul său de viață se întindea pe o mare parte din suprafața Pământului, în antichitatea europeană. Mituri despre grifon se întâlneau în India, în Siberia sau în Munții Rifea – Altaiul de azi, unde grifonii păzeau aurul sciților, pe teritoriul aflat dincolo de Oxus (numele greco-latin al fluviului Amu-Daria), în Uzbekistan, în imperiul per-

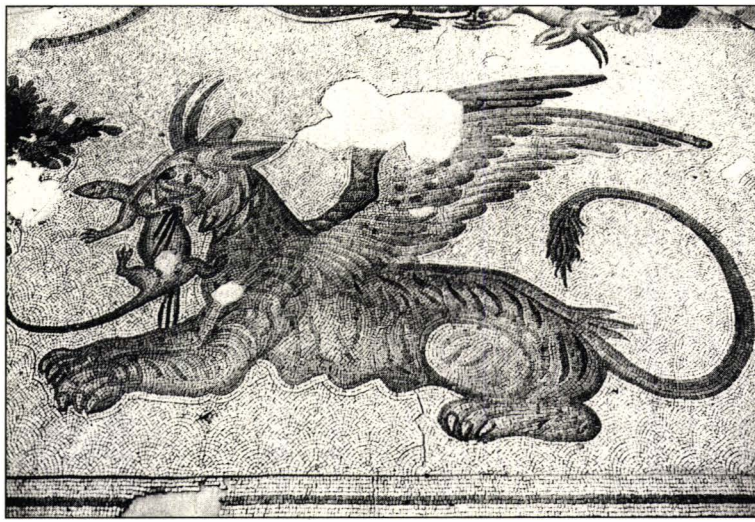

san şi în cel asirian, în ținutul hiperboreenilor, în Etiopia şi, evident, în întreg spațiul lumii greco-romane, care se dovedeşte atât de impresionată de el, încât îl acceptă ca element heraldic. O ipoteză îndrăzneață propune chiar ca tărâm primordial al grifonilor misterioasa Atlantida, de unde aceştia s-ar fi răspândit în toată lumea, după scufundarea insulei-continent.

Descrierea straniei ființe hibride, pe jumătate-leu-pe-jumătate-vultur, este mai dificil de făcut, deoarece dincolo de aspectul ei general acceptat există mai multe versiuni ale portretului său: într-una din ele grifonul are patru labe de leu, aripi şi cioc de vultur, precum şi urechi de cal; în alta, picioarele din față sunt, de fapt, gheare de vultur; în fine, în cea de-a treia, animalul fabulos apare cu o coadă ca de şarpe. Pentru că în toate versiunile are aripi şi zboară, grifonul se comportă asemenea unei păsări, îşi construieşte cuib pe sol şi chiar cloceşte, dar nu un ou, ci o agată. Ca dimen-

siuni, se credea că avea mărimea unui leu, dar există păreri cum că ar fi fost chiar şi de opt ori mai mare. Grifonul este un animal înzestrat cu o viteză fantastică în alergare, cu o rezistență de neegalat la zbor şi cu o vedere foarte ageră.

Profesorul roman de retorică Claudius Aelian scrie, în cunoscutul său tratat de zoologie antică „De Natura Animalium", că aripile grifonului erau albe, iar penele din jurul gâtului albastre. Ghearele lui erau deosebit de prețuite în antichitate, deoarece îşi schimbau culoarea în prezența otrăvurilor, din ele făcându-se vase de băut.

Conform relatărilor făcute în diferite epoci de diverşi autori de istorii naturale, există trei tipuri de grifoni, fiecare cu aspectul său fizic specific: grifonul-şarpe, care are corp de leu, cap de şarpe şi picioare de pasăre; grifonul-leu, asemănător cu un leu, în cea mai mare parte, dar cu picioare şi gheare de pasăre; hipogriful, cu capul, aripile şi picioarele din față aparținând unui grifon-leu, dar cu picioarele posterioare ca ale unui cal.

Comportamentul

Nu există decât puține elemente scrise, pe marginea acestui subiect, majoritatea fiind foarte vechi şi aparținând mitologiei. Acestea considerau că grifonul era un animal cu un comportament foarte războinic, în relația sa cu alte animale, unele dintre ele considerate duşmanii săi naturali, cum

ar fi, spre exemplu, calul, şarpele şi baziliscul.

Trăind în sălbăticie, nu sunt multe observaţii din epocă privind modul său de viaţă. Cele care există se referă la grifonii ce vieţuiau în stepele din Sciţia, unde autorii antici afirmă că aurul şi pietrele preţioase se găseau din belşug. Atunci când războinicii popoarelor migratoare treceau pe acolo şi încercau să le adune, grifonii săreau asupra lor şi îi omorau. De aici şi până la asocierea dintre grifon şi paza minelor cu aur şi a comorilor ascunse nu a mai fost decât un pas.

Singura referire la comportamentul grifonului în interiorul propriei specii o face un obscur autor irlandez din secolul IX, care scrie despre el că e o creatură monogamă, perechile fiind pe viaţă, iar dacă partenerul murea, celălalt îşi petrecea restul zilelor în singurătate.

Evidenţele materiale ale existenţei sale nu sunt prea multe, dar faptul că însoţeşte constant istoria umană de-a lungul mileniilor şi a influenţat suficient de mult pe oameni încât să-i determine să-l adopte drept simbol şi să-l introducă în diverse religii, constituie în sine o evidenţă de care e greu să nu ţii seama (în antichitate, grifonul era simbolul paznicului desăvârşit, fie că păzea comori, fie că stătea de strajă la uşa lui Zeus; el apare în dese rânduri ca însoţitor credincios al zeului Apollo; în creştinismul medieval, el e strâns asociat cu imaginea lui Iisus).

Unii dintre autorii antici erau convinşi că grifonii îşi făceau veacul în nordul îngheţat al Europei, păzind aurul triburilor de aici împotriva arimaspilor, o populaţie fabuloasă, cu un singur ochi, venită din Sciţia, dintr-o zonă muntoasă enigmatică numită Rhipaion, identificată ulterior cu munţii Ural sau chiar cu Carpaţii. Descrierea luptelor pe care aceşti uriaşi le-au dus cu grifonii pentru stăpâ-

nirea aurului ascuns în peşteri au fost relatate într-o lucrare pierdută a autorului grec Aristeas, care e reluată succint de Herodot, în „Istoriile" sale: „Există, de asemenea, o istorie despre un poem al lui Aristeas, fiul lui Kaustrobios, un om care locuia în Prokonnesos. Acest Aristeas, îndemnat de zeul Apollon, a călătorit în Issedones.

Dincolo de acest loc, a spus el, locuiesc Arimaspoii (Arimaspians) cei cu un singur ochi, dincolo de care se află grifonii (Grypes), care sunt străjerii aurului, iar dincolo de aceştia se află hiperboreeni (hyperboreoi), al căror teritoriu ajunge la mare."

Cercetări moderne din secolul XX încearcă să demonstreze existența istorică a Arimaspienilor, fapt care ar da o aură de autenticitate vecinilor mitici cu care ei se află în relații de înțelegere sau în stare conflictuală şi, deci, în mod implicit grifonilor.

În 1970, istoricul şi arheologul polonez Tadeusz Sulimirski, specialist în istoria vechilor sarmați, publică un studiu în care afirmă că Arimaspienii erau un trib de origine sarmată ce locuiau în valea superioară a râului Irtysh, iar Dmitri Machinsky, arheolog rus şi muzeograf la Hermitage Museum, îi asociază, într-un material din 1997,

cu un grup de statuete Ajna-trei-ochi, descoperite în Depresiunea Minusinsk şi atribuite triburilor Afanasevo şi Okunevo, din sudul Siberiei.

Primele descoperiri arheologice cu privire la reprezentări ale grifonilor provin din mormintele escavate la Micene, un sit arheologic situat la 80 km de Atena, în Grecia. Scriitorii antici Pindar, Virgilius şi Apollonius din Rhodos îi amintesc pe grifoni ca făcând parte din panteonul mitic al tracilor. Cel mai cunoscut zeu pentru întovărăşirea sa cu grifonii e Apollo. De altfel, asocierea dintre cei doi este un fapt cunoscut pe un mare areal geografic, în special în regiunea locuită de geto-daci şi traci (pe pietrele sculptate de la Alba Iulia se vede zeul Apollo zburând ajutat de grifoni).

Cea mai cunoscută poveste antică despre grifoni este aceea legată de Alexandru Macedon. Împătimit vânător, acesta a reuşit să captureze o pereche de grifoni, cu ajutorul capcanelor. I-a legat cu lanţuri de tronul său şi i-a înfometat timp de trei zile, după care a pus să fie înfipte bucăţi de carne în vârful unor sulițe şi le-a ţinut înaintea acestora, la o distanţă pe care lanţurile nu le permiteau să o străbată.

În încercarea de a ajunge la ele, grifonii au ridicat tronul în zbor, cu Alexandru cel Mare cu tot, şi au zburat prin lume timp de şapte zile, neîntrerupt. Să fie Alexandru Macedon cel de-al doilea om al Antichităţii, după Icar, care a reuşit să zboare?

O geneză misterioasă

Există două ipoteze în privinţa originii acestui animal misterios şi cu o personalitate atât de puternică, încât continuă să influenţeze specia umană chiar şi în prezent, la multe zeci de secole de la intrarea ei în panteonul mitologic al omenirii (este suficient să spunem că Serviciul de Informaţii Român, Brigada de Intervenţie „Vlad Ţepeş"

a Jandarmeriei Române, Serviciul de Informații al Estoniei ș.a. au ca element heraldic grifonul).

Prima propune apariția sa într-o perioadă foarte îndepărtată a istoriei Pământului, în epoca de glorie a marilor saurieni. Adrienne Mayor, un istoric american specializat în preistorie și în studiul *științei populare*, emite o ipoteză șocantă la prima vedere pentru adepții istoriei academice: ea observă asemănările izbitoare care există între craniile Protoceratopșilor, descoperite în stepele din apropierea deșertului Gobi și forma craniilor acestei zburătoare numită grifon, așa cum reiese ea din relatările sciților nomazi din această regiune.

În cea de-a treia carte a sa, „Primii vânători de fosile: Paleontologia în vremea grecilor și a romanilor", apărută în anul 2000, aduce ca dovadă a afirmației sale imaginea unei vaze grecești din secolul al VI-lea î.e.n., pe care e

pictat un grifon, a cărui conformație craniană susține ideea exprimată anterior. În mod încă și mai surprinzător, regiunea din Mongolia și China învecinată cu deșertul Gobi, unde a fost descoperit un mare număr de schelete fosile de Protoceratops, e bogată în vine de aur, aduse aici de torentele din munții învecinați, de unde și legendele despre grifoni ca paznici ai comorilor ascunse. Să fie Protoceratopsul sau vreun descendent de-al său, adaptat la noile condiții de mediu, animalul pe care sciții, indienii, uzbecii, etiopienii și, mai târziu, grecii și romanii l-au numit **grifon**? Oricum, dimensiunea sa, apreciată a fi cam

cât a unui leu, ar putea fi o dovadă în plus, în acest sens.

Cea de-a doua ipoteză se bazează pe numărul mare de vieţuitoare din această perioadă mitică a istoriei umane, care prezintă caracteristici comune pentru două sau chiar trei animale diferite, aşanumitele *himere/hibrizi* (grifonul, harpia, hidra, himera, centaurul, Pegas, Gorgona).

Chiar şi zeii, în primele lor reprezentări umane, au fost înfăţişaţi cu caracteristici hibride. Nu ar fi cu totul exclus ca, într-un trecut îndepărtat, aflat la limita dintre istoria dinozaurilor şi cea a umanităţii, din cauze încă imprecis determinate, un puternic câmp radioactiv să fi determinat apariţia acestor *himere* care, după încetarea sa, au dispărut din istorie, neputând să perpetueze ca specie.

File din istoria unei creaturi misterioase

Cele mai vechi atestări scrise despre această himeră aparţin unor naturalişti şi istorici cunoscuţi ai antichităţii şi sunt de acord că grifonii ar fi existat înainte de 3300 î.e.n.: Plinius cel Bătrân, în „Istoria Naturală", credea că aceştia vin din nordul Rusiei, Herodot, în „Istorii", presupunea ca zonă de origine a lor munţii Ural, tragedianul Eschil, în piesele sale de teatru, era sigur că aparţin Etiopiei, iar specialistul american în mitologie Thomas Bulfinch identificase, în „Mitologiile" sale, India ca loc de apariţie.

Poetul grec antic Pindar, cunoscutul poet elen şi bibliotecar la celebra Bibliotecă din Alexandria, Apollonius din Rhodos, precum şi poetul latin Publius Vergilius Maro, vorbesc despre grifoni ca făcând parte din panteonul tracic. În viziunea lor, zeul Apollo apare adesea însoţit de grifoni. Iată ce notează Pindar: „Apollo, după ce a construit împreună cu Eac şi Neptun cetatea Troiei, s-a întors în patria lui, dincolo de Istru (Dunărea) la Hiperboreeni".

Imagini ale grifonilor se pot întâlni, de asemenea, în scrierile lui Lucius Flavius Philostratus, un istoric sofist grec, din perioada Romei imperiale – „Viața lui Appolonius din Tyana", în „Divina Comedie" a poetului italian Dante Alighieri, dar și în poemul epic „Paradisul pierdut", scris de John Milton.

Chiar și marii călători ai lumii amintesc în memoriile lor despre grifoni. Cazul venețianului Marco Polo e unul atipic. În „Milionul", carte scrisă după dictare, pe când se găsea în puşcărie, la revenirea din prima expediție în Orient, el vorbeşte despre tărâmul fabulos al Transoxianei, teritoriu aflat dincolo de fluviul Oxus (Amu-Daria, în prezent).

Relatările sale despre locurile acestea, uneori fanteziste, dar atrăgătoare din punct de vedere literar, adună la un loc toate miturile și legendele din zona respectivă și le pune pentru prima oară sub ochii europenilor. Aici aflăm și despre strania Țară a Preotului Ioan, situată în inima Orientului, în ajutorul căreia sperau cavalerii cruci-

ați: aici ar fi trăit creaturi fantastice precum cinocefali, şerpi uriaşi cu labe, grifoni care puteau căra un elefant în gheare.

Un alt călător excepțional, căpitanul englez James Cook, l-a avut alături pe botanistul Joseph Banks, şcolit la Universitatea din Oxford, atunci când, în 1768, a pornit într-o călătorie în jurul lumii. Printre altele, membrii expediției au cercetat fauna şi flora din Tahiti, Noua Zeelandă, Australia şi Brazilia. În notele sale de călătorie, Banks a povestit cum, împreună cu câțiva marinari, a reuşit să captureze, pe una dintre insulele arhipelagului Tahiti, un animal ciudat, extrem de asemănător cu grifonul antic, pe care chiar l-a adus în Anglia, la sfârşitul călătoriei.

În loc de concluzie

Pentru a reuşi o demonstrație trebuie să dispunem de două elemente, egale ca importanță: argumente şi exemple concrete.

Argumentele le aduce genetica secolului XXI şi bunul simț al celui care încearcă să demonstreze. Iar argumentele genetice încep să devină lucruri palpabile încă din 1970, când biologul britanic John B. Gurdon reuşeşte prima operație de clonare din lume asupra unui animal – o broască. Unul din vârfurile aisbergului se găseşte în 1996, când scoțienii Ian Wilmut şi Keith Campbell clonează primul mamifer, cunoscuta oaie Dolly.

Teoretic şi practic, manipularea genetică e o operațiune accesibilă omului. Care reuşeşte să imite natura, după mai multe milioane de ani de espectativă. Şi cum natura se dovedeşte a fi un genetician mult mai bun, pentru că dispune de resurse fără limite şi de un timp nelimitat pentru experiențe, e de presupus că ea însăşi a trecut prin stadiile intermediare ale acestei manipulări genetice, până să ajungă la rezultatele stabile ale prezentului.

În mod accidental, chiar şi astăzi se nasc oameni şi animale cu malformaţii genetice stranii. În trecutul îndepărtat, selecţia naturală a impus cele mai bune fenotipuri pentru a le perpetua peste vremi. În timpul selecţiei este de presupus că au existat poate mii de aberaţii genetice, cărora mintea umană a vechilor timpuri le-a impus o denumire pe măsură – **himere**. Şi nu pare deloc exclus faptul că o fiinţă hibridă de tipul patruped/aviar să fi existat o lungă perioadă de vreme, într-o istorie încă necunoscută ştiinţei actuale.

Exemplele concrete vin din istorie. Istoricii miturilor, legendelor, ai elementelor folclorice din trecut sunt de acord că invenţiile imaginaţiei individuale sau colective n-au o putere de supravieţuire îndelungată, ci doar elementele unei realităţi concrete, care au impresionat umanitatea suficient de puternic, au rămas înregistrate în subconştientul colectiv, îmbrăcând elemente de fantezie pentru a fi reţinute şi transmise pe cale orală. Sute de poveşti din preantichitate şi antichitate prezintă contactul pe care oamenii l-au avut cu fiinţe ciudate, printre ele grifonul fiind un element atât de important, încât a intrat în heraldică, fiind utilizat chiar şi în prezent. Există multe amfore greceşti pe care este pictată imaginea acestuia, fresce din interiorul unor temple egiptene şi persane, iar în cimitire imaginile lor erau folosite de greci şi de romani pentru a păzi mormintele. Mult mai târziu de-a lungul istoriei, în Evul Mediu, diferite reprezentări ale sale apar pe blazoanele marilor familii nobiliare. Chiar şi biserica l-a preluat, în mod simbolic, grifonul devenind simbolul lui Iisus, care era asemenea acestei creaturi mixte, atât de natură umană cât şi zeiască, iar în anumite biserici se mai pot găsi şi astăzi sculpturi reprezentând aceste nobile fiinţe ale trecutului.

I. I. I.

de Dodo Niţă

După Jules Verne, prima carte SF pe care am citit-o a fost antologia de proză SF *Întâmplări din veacul XXI*, editată la Craiova, în 1974.

Cum majoritatea prozelor din aceste volume erau umoristice, mi-au plăcut foarte mult, la vârsta mea de numai 10 ani. Câteva erau semnate de un anume Ion Ilie Iosif, inclusiv cea care dădea titlul antologiei.

A fost primul meu contact cu omul pe care apropiaţii îl porecleau, afectuos, I.I.I.

La sfârşitul anilor '70 începusem şi eu să mâzgălesc paginile dintr-un caiet, visând că voi deveni scriitor. Dar habar nu aveam cum trebuie procedat pentru a fi publicat, aşa că, prin 1981 (eram deacum licean), citind articolele scrise de Alexandru Mironov în revista *Ştiinţă şi Tehnică*, mi-a venit ideea să-i scriu.

Nu mai ştiu ce anume i-am scris, poate i-am trimis şi vreo povestioară, în orice caz mi-aduc bine aminte de scrisoarea sa de răspuns, scrisă citeţ şi semnată descifrabil Al. Mironov! Era prima oară când

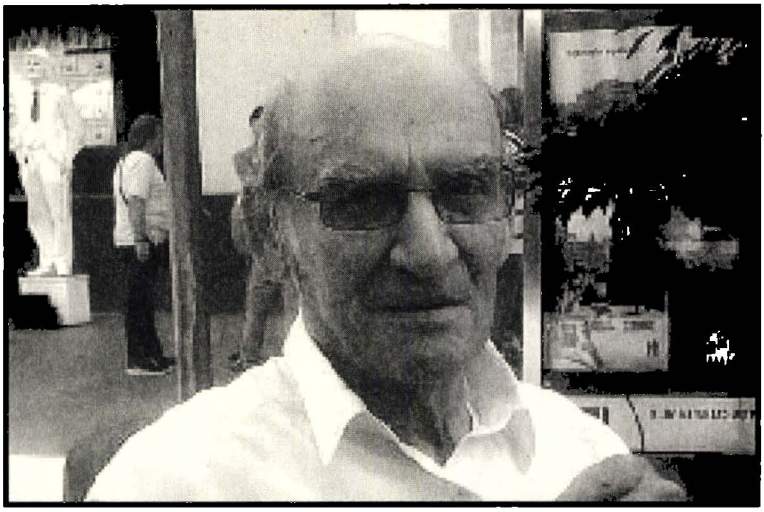

primeam o scrisoare de la un scriitor!

Mă sfătuia să iau legatura cu Ion Ilie Iosif sau cu Theodor Pițigoi (Radu Honga) şi să mă înscriu la cenaclul SF „Henri Coandă".

Plin de avânt, m-am dus la adresa unde îmi scria că se ține cenaclul, o clădire veche pe lângă Casa Băniei, dar nu am găsit acolo decât un lacăt mare atârnat de uşă.

Aşa că multă vreme am rămas doar un consumator de literatură. Am terminat liceul, am intrat la facultate şi am plecat în armată.

La Medgidia, unde am fost soldat TR la un batalion de infanterie motorizată, m-am împrietenit cu un băiat simpatic, citit şi plăcut la vorbă. Era foarte scund şi asta îl făcea uneori ținta de mistocărie a camarazilor mai înalți, dintre care unul îl poreclise... Pitivier (după numele soldatului Pithiviers din comediile franțuzeşti cu *Compania a 7-a*).

Poate tocmai de aceea s-a apropiat mai mult de mine, eu nu îl porecleam şi îl luam în serios. Îl chema Ovidiu Dinică. Era student tot la Ştiințe Economice, la Craiova, dar

la o altă secție. După armată am rămas prieteni şi chiar ne vizitam.

Fire curioasă şi suflet de poet, el a descoperit cenaclurile SF de la Casa Studenților, dar şi de la Casa de Cultură a oraşului şi m-a luat şi pe mine, ca să cunosc oameni talentați şi să ascult proză SF.

Nu-mi mai aduc aminte data când am fost prima oară la cenaclul «Haş Coandă» (aşa pronunțam H. Coandă). Îmi amintesc însă de oamenii pe care i-am cunoscut acolo: Aurel Cărăşel (imposibil de ignorat, la cei doi metri înălțime ai săi era şi a rămas... cel mai mare scriitor SF de la noi!), frații Paciugă, Mirela şi Liviu, Marius Stănescu, Radu Honga şi... Ion Ilie Iosif.

Acesta venise cu o motocicletă, dar când s-a dat jos de pe ea am văzut că mergea sprijinit într-o cârjă.

(Aproape toată viața am trăit cu impresia că Ilie Iosif şchiopăta de la vreun accident auto-moto şi-l admiram că încă mai mergea pe două roți. Târziu, după '90, am aflat că, de fapt, suferea de mic copil de poliomielită.)

Fuma ca un turc şi schimba replici glumețe cu Radu Honga, amândoi fiind însă foarte serioşi, de parcă erau la Vatican, în timp ce noi, «cărăşeii S.A.» (cum avea să ne numească Mironov, într-un articol publicat în ziarul *Libertatea*, după '90), ne prăpădeam de râs.

Cu toate acestea, nu-mi aduc bine aminte de ce, am frecventat mai mult cenaclul «advers», Victor Anestin, la care veneau însă şi ceilalți cărăşei.

Singurul pe care nu l-am văzut niciodată acolo a fost

I.I.I. Poate că era supărat pe faptul că Vivi, Piți & comp, inițiaseră acea dizidență. Așa că ne-am mai văzut doar pe la Consfătuirile cenaclurilor SF organizate la Craiova sub egida «H. Coandă».

Mai des mă întâlneam cu numele său, în paginile diverselor fanzine și antologii SF și ale almanahului Anticipația.

După 1990, ca tot românul poet, I.I.I. și-a înființat o editură și a început să publice o revistă SF foarte frumoasă, pe format mai mare de A4, bine tipărită, *Star Trafic*.

Bun negustor, a simțit însă că piața cere altceva și a publicat, cu mult succes de public, o carte despre profețiile babei Vanga, pe care chiar el le tradusese din bulgară. Apoi a continuat cu *Kama Sutra, Probleme de bacalaureat, Vanga. Tratamente naturiste,* alte titluri vandabile, acumulând un capital cu care a putut să-și deschidă mai târziu un restaurant (după ce a primit un spațiu comercial de la primărie, ca revoluționar). L-a botezat Sofia, după numele soției.

Împreună cu Aurel Cărășel l-am vizitat o dată pe I.I.I. la el acasă, într-un apartament de bloc. Nu mai știu ce am povestit, rețin doar faptul că ne-a spus, poate cu un mic regret că nu a putut-o însoți și el, că soția lui călătorise în America de Sud.

Anii au trecut și poate ați observat că, pe măsură ce îmbătrânești, ei trec din ce în ce mai repede.

Mă duceam cu niște prieteni în parc și am trecut prin cimitirul Ungureni. Acesta, datorită vechimii sale și al personalităților îngropate acolo, este un adevărat sit cultural și ne-am plimbat pe aleile sale, admirând cavourile sau statuile repauzaților.

La un moment dat, aproape de cavoul familiei Vorvoreanu am văzut că era un mormânt cu o cruce la capătul său, pe numele lui Ion Ilie Iosif. Data decesului nu era încă menționată pe cruce

şi atunci m-am liniştit, gândindu-mă că I.I.I. face parte din categoria oamenilor prevăzători, care îşi îngrijesc chiar şi posteritatea.

Anul trecut, dl. Ioan Lascu, redactor-şef al revistei culturale *Autograf MJM*, m-a abordat şi mi-a propus să facem un număr special SF al revistei pe care cu onor o conducea. Am fost foarte bucuros de acea iniţiativă şi împreună cu Mircea Liviu Goga am alcătuit un sumar divers şi atrăgător, zic eu, incluzând şi benzi desenate. Dl. Lascu ne-a sugerat să-i luăm un interviu lui Ilie Iosif, ca să îl mai scoatem din starea sa de supărare indusă de o boală fără leac. A făcut acest lucru, prin telefon, Aurel Cărăşel, cel care îi era cel mai apropiat şi care îl cunoştea cel mai bine.

Revista a ieşit, ne-am bucurat cu toţii de conţinutul său, iar dl. Lascu chiar a propus să mai publicăm un dosar SF în revistă şi în 2022.

Dar, pe 3 iunie curent, Mircea Liviu Goga aruncă o bombă pe pagina sa de Facebook:

„Ion Ilie Iosif, preşedinte şi mentor al cenaclului craiovean de SF Henri Coandă, s-a stins din viaţă în cursul dimineţii de ieri. Trupul neînsufleţit este depus la biserica Sfinţii Trei Ierarhi, pe strada Nanterre. Înmormântarea va avea loc sâmbătă, ora 12, la Cimitirul Ungureni."

Bomba însă explodează... în altă parte.

Scriitorul şi traducătorul G.P. vede anunţul pe pagina lui M.L.G. şi... înţelege (nu vom afla niciodată de ce) că a murit acesta, nu I.I.I. Deşi nu prea mai era activ pe FB de mai multă vreme, de astă dată scrie un frumos panegi-

ric în amintirea lui... Mircea Liviu Goga (care nu, nu e rudă cu Octavian Goga, dar – în schimb – trăiește la Cluj un ultim descendent din familia poetului, pe care îl cheamă Mircea Goga. Știu, e complicată istoria literară a patriei noastre).

Se iscă un șuier și un vârtej nemaipomenit pe FB-ul oltenesc, lumea scrie, telefonează, întreabă: „A murit Mircea Liviu Goga?!!".

Când primește el însuși un telefon și află că... a murit, dezminte categoric:

„Am aflat de pe Facebook că tocmai am murit. Nu fiți scârțari, dați și voi de pomană, și chemați-mă să primesc!"

Apoi îi scrie domnului GP:

«Domnule G.P., îmi cer scuze că mai exist. Dl. Ilie Iosif s-a dus. Dar nu-i bai, noi să fim sănătoși!"

Domnul G.P. șterge panegiricul de pe pagina sa de FB, împreună cu numeroasele condoleanțe transmise de prietenii și cititorii lui M.L.G. și astfel s-a încheiat furtuna din paharul cu... bere.

Iar noi nu vom uita niciodată dispariția scriitorului, traducătorului, promotorului Ion Ilie Iosif, care ar fi împlinit 81 de ani pe 29 iulie.

Îți place să scrii SF, fantasy, horror?
Trimite-ne scrierile tale la **redactia@colectiasf.ro**!

Condițiile manuscrisului:
litera utilizată – Times New Roman, corp 12;
cu diacritice; evidențierile cu *italic*, **bold** și/sau „ghilimele";
textul aliniat la stânga; autorul nu va face paginare în documentul word, doar dacă materialul o impune;
titlul cu Times New Roman, corp 18, bold; numele autorului sub titlu; informațiile de contact vor fi trecute la finalul manuscrisului (nume și prenume, adresa, telefon, e-mail).

SUMAR

Fantastic

1 – Gemini
Anamaria Borlan

36 – În puțul liftului
Dan Rădoiu

Proză SF

21 – Întâlnire în necunoscut
G.P. Ermin

53 – Funie de nisip, ață de gheață
Györfi-Deák György

56 – Amazoanele
Cristian Cârstoiu

60 – Vânătoare de zâne
Sergiu Someșan

Debut SF

76 – Dâmbul
Clara Marinescu

Lumea BD

85 – BD Angoulême
Dodo Niță

Dicționar de autori SF

93 – Ion C. Vissarion
Aurel Cărășel

Criptozoologie

97 – Grifonul
Aurel Cărășel

In Memoriam

108 – I.I.I.
Dodo Niță

Revista **CSF** **Colecția Science-Fiction**
Anul IV, nr. 22/2022 ISSN — 2668-1862
Editată de:
PAVCON M.O. Grup SRL

Redactor-șef: **Aurel Cărășel**
Redactori : **Anamaria Borlan, Florin Purluca, Daniel Timariu, Florin Giurcă, George Sauciuc, Boris Velimirovici**

Coperta: **Adrian Chifu** / Vignette rubrici: **Marius Ghergu**
Editor: **Constantin D. Pavel**

ABONAMENTE ȘI COMENZI
www.colectiasf.ro / www.pavcon.ro
031.100.80.70 / 0727.77.80.06

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

[redacted]

CN Pluto (București)

2025